Amerikanın Kıbrıs politikası:
— Üzümünü ye de bağını sorma!

DEV ÇEKİLİŞTE

7 milyon...

Türkiye İŞ Bankası, şimdiye kadar görülmemiş zenginlikte bir çekiliş yapıyor ve 1 defada tam 7 MİLYON lira tutarında ikramiye dağıtıyor: İstanbulda
60 Apartman Dairesi
5 adet 100.000 lira
5 adet 50.000 lira
10 adet 25.000 lira
50 adet 5.000 lira
1000 adet 1.000 lira ayrıca
35 000 kişiye para ikramiyesi.
DEV ÇEKİLİŞE mutlaka katılınız.
İş Bankasının ikramiye çekilişleri halk huzurunda otomatik makinalarla yapılmaktadır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 8740—195)

AKBABA

Yıl: 42 Cilt: 7 Sayı: 43 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 22 Ekim 1964

Yurtta Sulh Olmayınca!

SÖYLEMESİ zor, söylemesi acı... Ama Kıbrıs'ı kaybettik.

Neden mi?.. Kendimizi kaybettik te ondan.

Dünyanın bir Hasta Adamı vardı. Bu hasta adam, ölmeden mirası paylaşılan bir saltanatlı ihtiyardı. Üç kıtadaki topraklarını, eski uşakları kendi aralarında bölüşüveriyordular. Bir gün, bakıyordunuz, Bosna-Hersek gitmiş. Öfke ile yerinden fırlayan ihtiyarın torunları, başlarındaki kırmızı külâhı püsküllerinden tutup yere çalıyorlar, Avusturya fesine boykot ilân ediyorlardı. Bir başka gün bakıyordunuz, Girit gitmiş. Bâbıâli önünde darülfünun gençliği toplanıyor, yumruklar havada sallanıyordu: Ya Girit, ya ölüm! Bir başka gün, Selânik gitmiş, Manastır gitmiş, Yanya gitmiş, İşkodra gitmiş, bütün Rumeli gitmiş... Mekteplerden tabur tabur hıçkırıklar taşıyordu meydanlara:

Aaah... Aaah... İntikam!

Derken, Birinci Dünya Savaşında, yaralanmadık yeri kalmıyan altıyüz yıllık ihtiyar, bütün varlığı elinden gitmiş, borç içinde, son nefesini verdi.

Elinde avucunda kalmış son topraklarının üstüne, ünlü dünya yağmacıları üşüştüler. Herkes payını alıyordu gücü yettiği kadar...

Ama, bunca ömür sürmüş hasta adamın, geride kalan oniki milyon çocuğu vardı. Gözgöre miras dışı mı bırakılacaktı onlar?.. Kendi evlerinde sığıntı, kendi topraklarında ırgat mı olacaklardı?..

İşte bu saltanatlı ihtiyarın ateşler içinden geçmiş bir oğlu, bir mayıs günü, dalgalarla boğuşa boğuşa gelen bir gemiden Samsun'a çıktı ve:

Güneş ufuktan şimdi doğar,
Yürüyelim arkadaşlar!

Diye yürüdü. Arkasından, zincirlerini koparan bütün köle milletleri sürükliyerek...

O, düşmanı «Vatanın harim-i ismetinde boğan» adamdı. O Türkiye Cumhuriyetini kuran adamdı. O devrimleri başaran adamdı. O yeni Türk devletini çağdaş uygarlığa yönelten adamdı. Musluğumuzdan akan su, evimizi aydınlatan ışık, odamızı ısıtan kömür, insanımızı taşıyan tren onun sağlığında yabancı uyrukluğundan çıkmış, bizim tebaamız olmuştur.

Balkan paktı onundur, Sadabat paktı onun...

Fes onun sağlığında şapka oldu, kadın onun sağlığında yüzünü güneşe açtı...

Ölümünde, dünya orduları silâhlarını, dünya devletleri başlarını yere eğdiler. Öylesine milletlerin gönlünde yer etmişti o, yer etmişti Türkiye!

Biz, onun ölümünden sonra, her şeyi, her şeyi, her şeyi o yaşıyormuş, o aramızda imiş, o başımızda imiş gibi koruyacaktık.

İlk işimiz, onun politikasını, yıllarca ondan ışık ala ala yürütmüş insanları vazife başından atmak oldu.

«Yurtta sulh, Cihanda sulh»un yarısı bozulmuştu artık. Gönüller kırılmıştı bir kere...

Atatürk'ün direktifini, daha başlangıçta bozmakla neler kaybettiğimizi, sayın Tevfik Rüştü Aras'ın Cumhuriyette çıkan ibret verici konuşmasından bir daha anlıyoruz.

O altın çağımızın Dışişleri Bakanı, kadro dışı bırakılmış tek insan değildi elbet.

Devlet adamlığının, bir çeşit kalem efendisi çapına indirilmesi, altın kanatları vatan sınırları dışına taşan Atatürk kartalını, kendi çevresine çeke çeke, bugünkü ispinoza çevirdi!

Yumruğunu masaya vurduğu zaman, Roma'da Mussolini'nin kel kafasını zonklatan Gazi Mustafa Kemal'in Türkiyesine, şimdi üç devletin garantisi altında nefes alan bir kızıl pençeli, kara cübbeli papaz kafa tutuyor!

Kıbrıs politikasında, Türkiye başından sonuna kadar yanlış, başından sonuna kadar ürkek bir politika gütmüştür.

Makariyosun elindeki en sayılı koz, yüzbin Türke karşı beşyüzbin rum bile, sağlam bir mantığın itibarına değmez. Çünkü, Kıbrıs, Yunan kıyılarında bir ada değil, bizim topraklarımızdan kopmuş bir dağ parçasıdır. Anadolu'nun devamıdır...

On parmağından insan kanı akan bir çeteciyi, meşru devlet adamı diye karşımıza almak, ekselâns diye nota yazmak ise, tabutunun karşısında dünyanın saygı ile eğildiği Atatürk Türkiyesine hiç, ama hiç yakışmıyacak bir sinir, bir irade felcidir.

Bazı gevezeler: «Kıbrıs misak-ı milli hudutları dışındadır» diyorlar. Belki... Ama emniyetimizin ve haysiyetimizin hudutları içindedir.

Oldu... Oldu artık... Topu ile, tüfeği ile, tankı ile, uçak savarı ile ve en az kırkyedi bağımsız yardımcısı ile yirmibin kişilik bir Yunan ordusu şimdi Kıbrıs'ta! İşgalin, ilhakın, enosisin başka türlüsü olur mu?

Harp mi edeceğiz?.. Hayır! Harp, artık Amerika ile Rusya'nın tekelindedir. Onlar istemedikçe, hiçbir devlet bir dünya yangını çıkaramaz.

Zavallı Kıbrıs... Zavallı ölenler... Zavallı biz!

Ama bu son zavallılığımız olmalıdır. Yalnız, sipsivri ucunu süngü gibi Anadolu'nun bağrına uzatmış bir ada kaybetmekle kalmıyoruz, onunla kaybolan çok, çok, çok şey var!

Sayın İsmet İnönü sahiden büyük çaplı bir devlet adamımızdır. Onun küçücük küçücük insancıklarla çalışma hevesine biz akıl erdiremiyoruz.

Zekâların, tecrübelerin, bilgilerin ortak idaresinden doğacak başarıları, elinin tersi ile itip, günün bütün yüklerini ve tarihin bütün sorumluluklarını seksen yaşın omuzlarına yüklemesi, yalnız memlekete karşı değil, kendisine karşı da insafsızlıktır.

Yusuf Ziya ORTAÇ

«İstanbul'un imarı ilerliyor.» — Gazeteler —

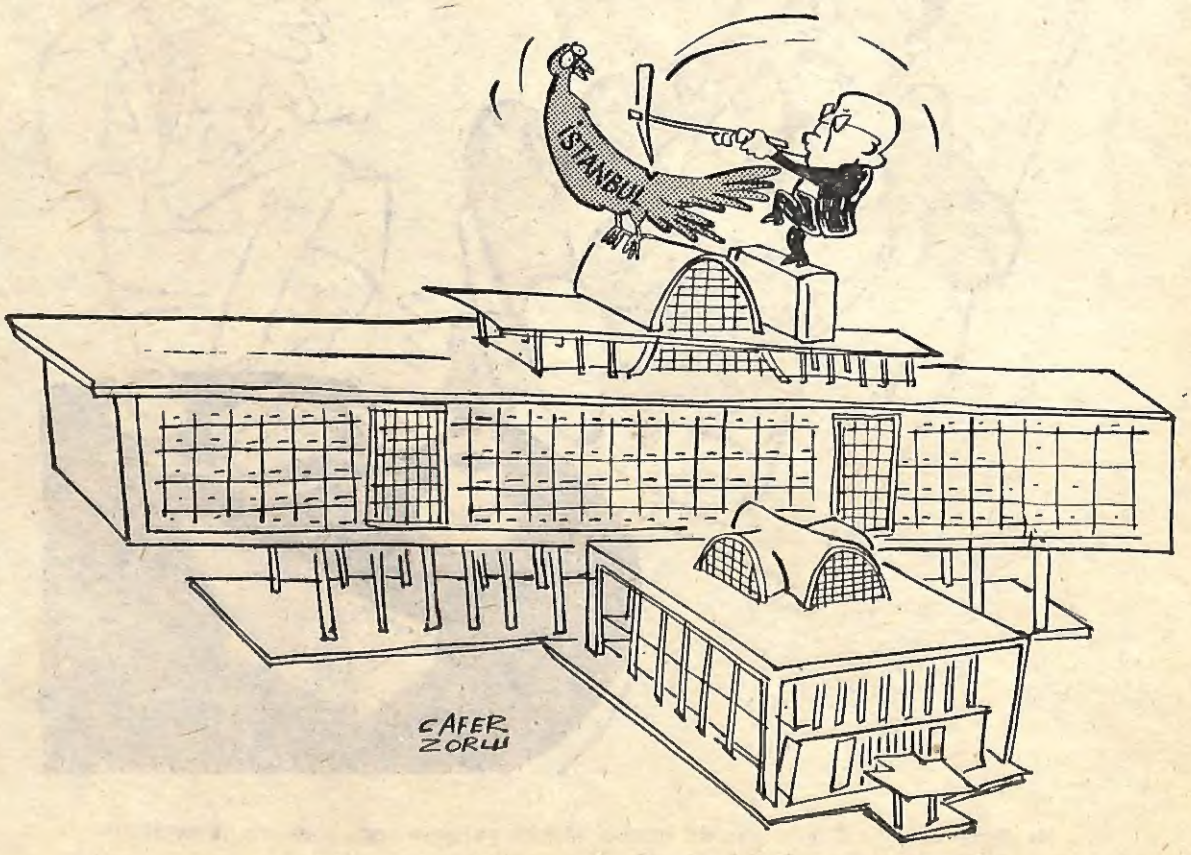

Dam üstünde saksağan, vur beline kazmayı!

nerden tanışıyoruz?

AZİZ NESİN

— Merhaba! dedi.

— Marhaba! dedim.

Dünyanın en budala bakışıyla bakıyorum adama.

— Galiba, beni tanımadın?

Öyle bir söyledi ki, onu ille de tanımam gerektiğini anladım söyleyişinden.

— Aaa, hiç tanımaz olur muyum!.. Bu, benim günde birkaç kez başıma gelen olay.

Sonra bütün gün, bazan da birkaç gün, acaba kimdi, nerden tanışıyorduk, diye düşünüp duruyorum.

Birisiyle tanışacağım diye ödüm patlıyor. Tanışacağız, birkaç saat konuşacağız, sonra ertesi gün karşılaşınca adamı tanıyamıyacağım: Rezalet!..

Ne kadar utanıyorum, nasıl utanıyorum, anlatamam. Ayıp oluyor. Utancım birkaç gün sürüyor. Hadi tanımadan tanımış gibi yapayım. Ama tanışıklığımızın derecesi ne? Şöyle bir selâmlaşıp el sıkıştığımız adamların, çok yakın arkadaşım sanıp, boyunlarına sarıldığım oluyor. Canciğer okul arkadaşlarıma da şöyle bir selâm verip geçtiğim oluyor. Çok bozum oluyorum, bozuntum günlerce sürüyor.

Yolda, vapurda, otobüste, şurda burda bir tanışığımı, bir arkadaşımı görüp de tanıyamıyacağım, utanacağım diye korkumdan, kimseyle yüzyüze gelmemek için başımı önümden kaldıramıyorum. Arada bir başımı kaldırıp da, bir başkasına gülümseyen bir yüzle karşılaştırım mı, adam bana gülümsüyor da, ben de tanımadım diye, hemen selâmı basıyorum. Bu sefer de selâmı alan adam şaşırıyor. Benim halim iyice rezalet canım.

Tanımadığım on-onbeş kişinin günde elini sıkıyorum, kimisinin boynuna sarılıyorum, kimisinin de elini sıkıyorum. Onlar da içlerinden bana «Ne sulu herif!» diyorlardır. Buna karşılık, karşılaştığım yakın arkadaşlarımı bile tanımıyor, selâmlamıyorum. Onlar da bana «Ne burnu büyük!» diyorlardır.

Bakınız, geçenlerde ne oldu. Alay ederler diye bu olayı hiç kimseye, karıma bile anlatmadım. Geçenlerde Kadıköy vapurundan çıkmıştım. Yine bir tanışıkla karşılaşırım da tanıyamam diye korkumdan başım önümde gidiyordum. Nasılsa başımı kaldırdım, kaldırmamla sağ yanımda şapkasını çıkarmış selâm veren bir adam gördüm. Şapkam yoktu, ben de başımla selâm verip,

— Merhaba efendim... dedim.

Az kalsın elini sıkmak için ona doğru gidiyordum ki, arkamdan gelenlerin alaylı kahkahalarıyla kendime geldim. Sağımda şapkasını çıkarıp selâm veren bir canlı adam değil, bir benzincinin adam boyunda yaptırdığı, adam resmi değil miymiş? Çinkoyu adam biçiminde kesip boyamışlar. Bakın halime siz, hatırlıyamadığım bir tanış diye artık reklâm resimlerini selâmlıyorum. Utancımdan yerin dibine geçiyorum.

Bir gün de karımla Kadıköy vapur iskelesindeydik. Her zamanki gibi başım önümdeydi. Bir el burnuma doğru uzandı. Demek bir tanıdık, elimi sıkacak. Adamı tanımadığım belli olmasın diye ben ondan atik davranıp elini sıktım, birkaç kere de salladıktan sonra,

— Ne yapıyorsunuz? dedim.

Şaşıran adam,

— Param düştü de, almak için eğiliyordum... dedi.

Nasıl bozuldum, utancımdan yerin dibine geçtim.

— Yaa, arayın bulursunuz... deyip yürüdüm.

Adamla konuştuklarımızı duymayan karım,

— Kimdi o adam? dedi.

— Bilmem... dedim.

— Nasıl bilmezsin? Adamın elini sıktın, konuştun...

Olanları anlatınca karım güler de güler, güler de güler...

Harp Okulu'ndan 1937 çıkışlılar her yıl Boğaziçi'nde Kalender'deki askeri lokalde toplantı yaparlar. Bunlardan birine ben de gitmiştim. Bizim sınıfın çoğu albay, birkaçı da general... Kimisi emekli olmuş, sivil giyinmiş, kimisi de resmi elbiseli. Ama çoğunu tanıyamıyorum, unutmuşum. Beni gören albay,

— Vaaaaay!.. diye bir nağra atıp boynuma sarılıyor, sonra öpüşüyoruz.

Aptal bakışlarımı görüp,

— Tanımadın mı? diyorlar.

— Daha neler... Hiç tanımaz olur muyum!

Tanımadığım belli olmasın diye, bir albay gördüm mü, bu sefer ben onlardan önce,

— Vaaaa! diye feryadı basmamla kollarımı boynuna dolamam bir oluyor.

Onun boynundan ötekinin boynuna atılıyorum.

Karşıdan iri bir albay geliyor. Ben,

— Vaaaay! dememle kollarımı açtım, tam kollarımı saracakken, arkadan biri ceketimin eteğini çekti.

— Ne yapıyorsun yahu?

— Ne yapıyorum?

— Yahu, orgeneralin boynuna atlıyordun be?

Ben şaşkınlıktan, albayı orgenerali şaşırıp, az kalsın Sıkıyönetim komutanının boynuna sarılıp öpecekmişim...

* * *

Günlerden bir gün, Kadıköy'den vapura bindim. Salona geçtim. Yine başım önümdeydi ama, boş koltuk aranmak için başımı kaldırınca, bir adamın gülümsediğini gördüm. Adamı tanımadım. Belli ki bir tanıdık. Görmezden gelip, geçsem ayıp olacak. Şöyle bir ben de gülümsedim ama, belli belirsiz gülümsedim ki, adam beni tanımıyorsa, hani benim için güleç yüzlü filân desin...

Adamın uzağında bir koltuğa oturdum. Yanına otursam, konuşmamız gerekecek. Oysa ben tanımıyorum.

Akşam dönüşte vapurda yine o adamı gördüm. Yine gülümsüyor. Bu sefer ben daha belli bir gülümsedim. Yine uzağına oturdum. Ertesi sabah, o adam yine vapurda... Bu sefer gülümsemekle yetinmedik, başlarımızla birbirimizi selâmladık.

Adamı her gün gidişte, dönüşte vapurda görüyordum. Gülümseyişler, baş selâmları derken, gide gide birbirimize,

— Merhaba efendim...

— Günaydın...

Demeye başladık.

Ben hâlâ korkumdan adamın yanına oturamıyorum.

Allah Allah kim bu adam? Beni tanıdığı iyice belli... Ama nerden tanışıyoruz? Acaba liseden mi arkadaşım, yoksa Harp Okulundan mı?

Ben böyle birini hatırlıyamazsam, eski günlerimi düşünür, hatırlamaya çalışırım.

Yoksa Fen Okulundan mı tanışıyoruz? Belki Güzel Sanatlar Akademisinden?

Emniyet Müdürlüğünün Birinci Şubesinde de uzun zaman kaldığım için, orda gördüğüm sivil polisleri de, sonradan görünce arkadaşlarımla karıştırırım? Yoksa bu adamı, Emniyet Müdürlüğünde mi görmüştüm? Cezaevinde tanıdıklarımla da böyle olur. Nerden, nerden? Günlerce düşündüm, adamla nerden tanıştığımızı bitürlü çıkaramadım.

Bir gün yine vapura binmiştim. Salondaki koltuklar dolu. Bir ses duydum:

— Burda boş koltuk var...

Baktım o.

— Buyrun...

— Teşekkür ederim...

Oturdum, yanındaki koltuğa...

— Nasılsınız?

— Teşekkür ederim. Siz nasılsınız?

— Mersi...

Lâfı uzatmıyalım da, adamı tanımadığım belli olmasın diye, hemen gazeteyi açıp okumaya başladım. Lâf!.. Gazete okuduğum yok, adam-

İran'da yapılan atıcılık yarışmalarında Amerika birinci, İran ikinci, İngiltere üçüncü, Pakistan dördüncü, Türkiye beşinci oldu. — Gazeteler —

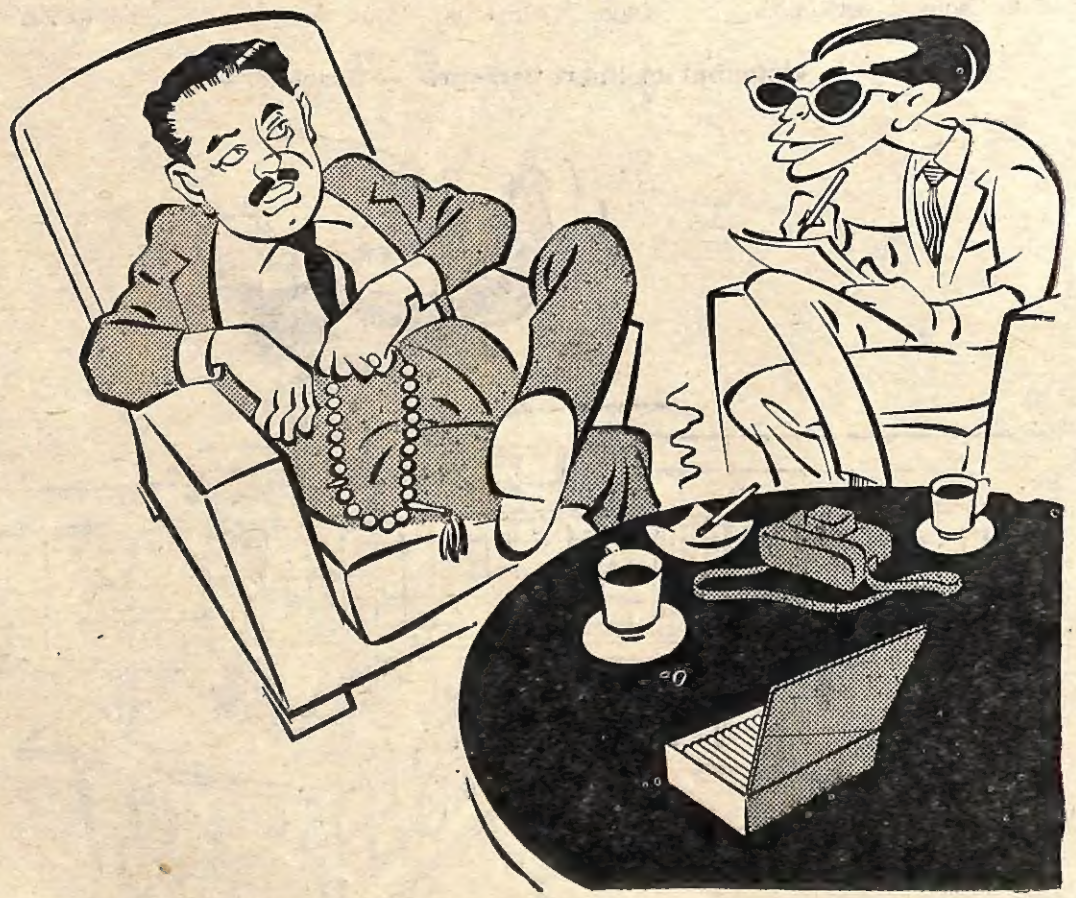

— Ne dersiniz sayın Bilgiç, İran'da yapılan atıcılık yarışmasında sonuncu olmuşuz?
— Biz iktidara gelirsek birinci oluruz!

la nerden tanış olduğumu düşünüyorum.

Vapur iskeleye geldi.

— Allahaısmarladık...

— Güle güle...

Her gün vapurda yanyanayız. Artık konuşmaya başladık. Birbirimizin adlarını öğrendik. Daha doğrusu o benim adımı biliyor da, ben onunkini kendi sözlerinden öğrenmiş oldum. Adı Canip...

Bir gün de vapurdan çıkıp ayrılırken,

— Hanımefendiye hürmetler ederim... dedi.

Demek biz bununla ailece tanışıyoruz, arkadaşız ki, karımı da biliyor.

Derken derken senli benli konuşmaya başladık. Evdekilere selâmlar gönderiyoruz. Birbirimizin çocuklarını gözlerinden öpüyoruz.

Herhalde askerlik arkadaşım olacak...

Bir gün de bana, «Neye hiç bizim eve gelmiyorsunuz?» demez mi?

«Sizin ev nerde?» diye sorsam ayıp olacak; belki de birkaç kere evlerine gitmişimdir.

Adamı anlatıp karıma soruyorum, Canip adında bir tanışımızı o da hatırlıyamıyor.

Bir gün de açıkça evine çağırdı, hem de yemeğe. Bereket, adresini de verdi. Gittik evine, yemek yedik. Biz de onları dâvet ettik. Eşlerimiz, çocuklarımız, birbirleriyle arkadaş oldu. Birbirimizin ev içi dertlerini öğrendik.

Deli olacağım; biz nerden tanışıyoruz?

Bir gün benden borç istedi. Verilmez mi? Eski bir arkadaş... Verdim. Ödedi borcunu. Acaba çocukluk arkadaşı mıyız?

Karıma dedim ki:

— Yahu, şu Canip'in karısına lâf arasında çaktırmadan soruver bakalım, biz bu Canip'le nerden tanışıyoruz?

Karım sormuş ama, üstü kapalı sorduğu için kadının cevabından kesin bişey öğrenememiş.

Canip'lerle çok sıkıfıkıyız. Biz eşimle Ankara'ya gidecektik birkaç gün için. Çocuklarımızı Canip'lere bıraktık. Sonra karısının Canip'le arası açıldı; biz barıştırdık.

Düşünüyorum, düşünüyorum, nerden tanışık olduğumuzu bitirilü çıkaramıyorum. Soramıyorum da... Birbirimizle o kadar yakınız ki, «Sen beni nerden tanıyorsun?» diye de sorulamıyor.

Bir pazar akşamıydı. Canip'le bizim evde rakı içiyoruz.

— Canip, neydi o seninle birlikte geçen çocukluk günlerimiz... dedim.

— Hangi çocukluk günleri? dedi.

Haaa, demek çocukluk arkadaşı değiliz.

— Okul sıralarındaki hayatımız canım...

— Ben Galatasaray'da okudum...

Hımmm... Okuldan da tanışmıyoruz demek...

— Askerlik diyecektim canım...

— Ben askerlik yapmadım, sakata ayırdılar...

— Ha askerlik, ha mapusluk... Cezaevinde geçen günlerimizi demek istedim...

— Ne cezaevi yahu? Sen sarhoş mu oldun?

— Peki? Emniyet Müdürlüğünde?

— Sen içme artık!.. İyice sarhoş oldun, saçmalıyorsun!

İki elimi dizime dayayıp, başımı uzattım, gözlerimi üstüne dikip,

— Ulan öyleyse, biz seninle nerden tanışıyoruz? dedim.

O çok soğukkanlı,

— Nerden mi? Vapurdaaaan!.. dedi.

— Vapurdan mı?

— Tabii... Sen bir gün vapura girince bana gülümsedin. Ertesi gün de selâm verdin. İşte öylece tanıştık...

— Demek biz şimdi seninle vapurdan tanışıyoruz...

— Sen nerden tanıştığımızı sanıyordun?

Karım başladı mı gülmeye... Güler ha güler...

— Canım, tabii vapurdan tanışıyoruz. Ama hangi vapurdaydı ilk tanışmamız onu hatırlıyamadım...

Canip,

— Valla, bana ilk selâm verişin hangi vapurdaydı, onu ben de hatırlamıyorum... dedi.

Bu yazıyı şunun için yazıyorum: Sizinle çok eski arkadaşsak, günün birinde sizi görüp de tanıyamazsam, darılmayın bir; sizi hiç tanımadığım halde günün birinde görünce boynunuza sarılıp yanaklarınızdan şapur şupur öpersem hiç şaşırmayın iki...

Aziz NESİN

Belediye, Fâtih'in heykeli için yer arıyor. — Gazeteler —

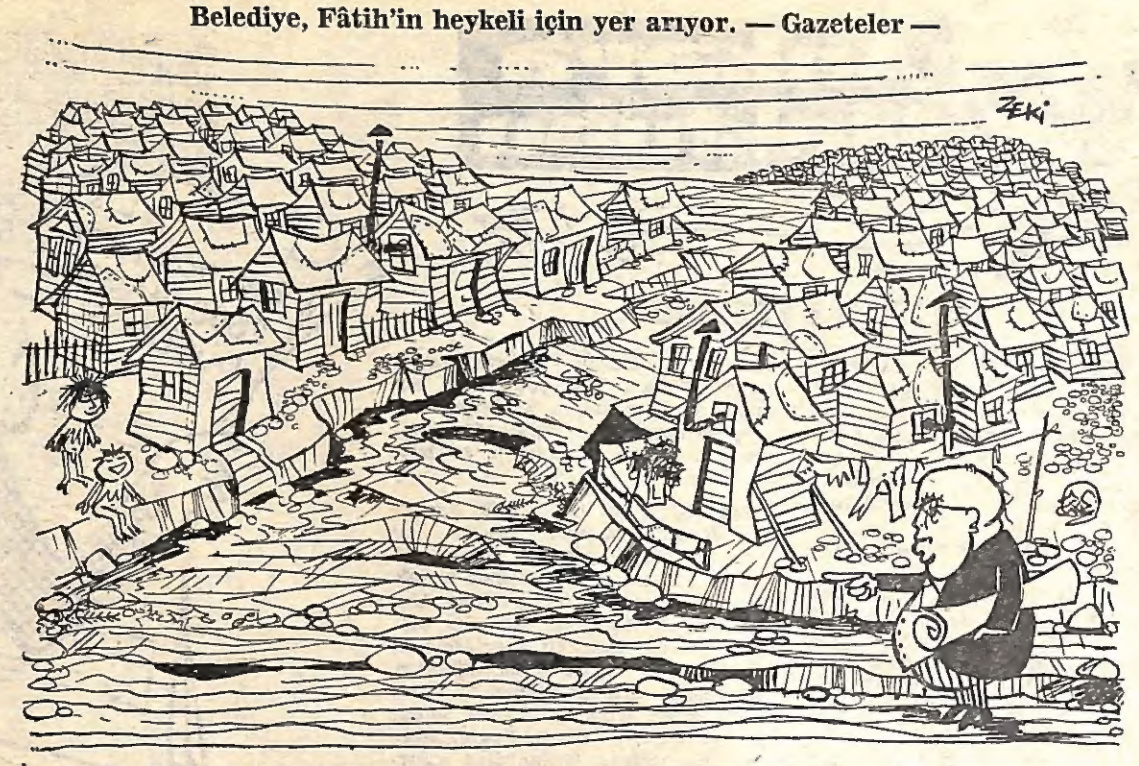

İşcan — En iyisi buraya dikmek... Beşyüz yıl sonra ne hale geldiğimizi görsün!

Suçlama

Beş yıllık plân devri şimdi buldu yarıyı,
Bal verir mi sıkmakla yakalayıp arıyı?
Devlet halkı suçluyor, vatandaş yukarıyı!
Ne zaman ereceğiz o «Nurlu ufuklar»a,
«Tencere dibin Kara, seninki benden Kara!»

* * *

Bir atlatsak şu buhran dediğimiz vartayı,
Herkes kenarda yatıp bulmak ister ortayı!
Çevirelim biraz da başka yöne rotayı...
Karşılıklı ithamlar: «Sakara bak, Sakara!»
«Tencere dibin Kara, seninki benden Kara!»

* * *

Durgunluk geçiciymiş iktisadî sahada,
Refah imkânlarımız artacakmış daha da!
Ümidimiz dış yardım denilen bir vâhada...
Kâfi mi bu deliğe bu yama, bu makara?
«Tencere dibin Kara, seninki benden Kara!»

* * *

Sivrilme, yükselme var ama topluca değil,
Köke de emek lâzım, yalnızca uca değil!
Köy öğretmen istiyor, Ticanî hoca değil!
Dememeli yurttaşa «Git Tanrıdan hak ara!»
«Tencere dibin Kara, seninki benden Kara!»

* * *

Nereye baksan neş'e kaynakları kup kuru,
Bizi bu hale sokan bilsek kimin kusuru?
Hergün masa başında döküyoruz göz nuru...
Ümidimiz kumarda; Poker, Bezik, Bakara,
«Tencere dibin Kara: seninki benden Kara!»

Salâhattin KUTLU

İstanbul semtlerinden:

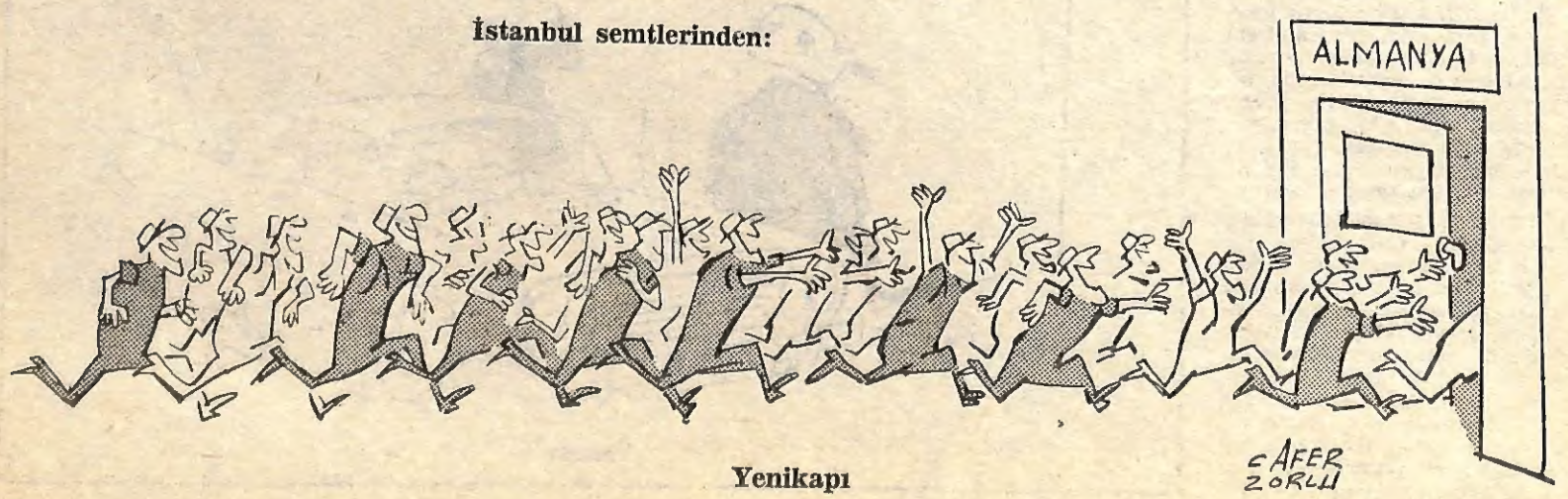

Yenikapı

Biraz da sosyete!

DÂVET, çok çok saltanatsızlaşmış hariciye köşkündeydi. Öyle bir hava sinmişti ki o köşke, son Osmanlı Sultanı Avrupaya kaçtıktan sonra, öyle şatafatsız bir hava sinmiş olmalıydı, İstanbuldaki sarayların terkedilmişliğine...

Hariciye Vekili, gazetecileri ağırlıyordu.

Bu ev sahibinin, gelenlerin elini sıkmak için, kapı aralığı bekçiliğini ötedenberi gönlüm kabul etmez, ama usul böyleydi usul, biz o usule nice ve nice sahalarda neler feda etmedik ki... Varsın beklesindi kapı aralığını usul üzre!

İçi yalnız, dışı yalnız bir Feridun Cemal kapıda gazetecileri karşılıyordu... Gülümsemeden... Gülümsemiyen halini daha çok seviyorum, çünkü kendine daha yakın gülümsemediğinde... Üstelik de içte dışta, bir Dışişleri Bakanının yüzünü güldürecek ne vardı ki, şu biçimsiz dünyada?

Tüm mobilyalarından boşaltılmış ön salonlarda, yurd gazetecileri yurd diplomatlarıyla kümelenmişlerdi... Hava bu senelerin havasıydı, bu senelerin... Moda sadelikteydi, onun için herkes sapsadeydi, libasında da, tutumunda da, lâkırdısında da...

Bundan bir önceki kuşağın toplantılarını hatırlıyorum... Bundan bir önceki tafralı makamları hatırlıyorum. Bundan bir kuşak önceki elçi eşlerini hatırlıyorum. O ne limonilikti öyle... O ne alımdı öyle, o ne çalımdı öyle, o ne dünyayla bağlantısızlıktı öyle, o ne çaput saltanatıydı öyle!..

Önümden genç genç sefire adayları geçiyor... İşte İlham Soysal, basın sözcüsü İsmail Soysal'ın, «hokka» hatlı (hokka gibi demezler miydi eskiler) içine düşüp yüzülecek büyüklükte ve berraklıkta gözlü eşi... Derli toplu muntazam... Üstündeki, İngiliz konfeksiyonundan karolu, bebe yakalı, dirseğe kadar uzun kollu (dedikodu yazarları çok zarifti diye kısa geçiyorlar, ben onları yanlış anlamakta ısrar eden çevrelere tanıtmak istiyorum), elbisesini senelerce giyecek... Eski kuşak bunca çaputa nasıl para bulurdu bilmem. Yeni kuşak bulamıyor. İki çocuğu, mütevazı bir evi var... Basın sözcüsünden de bütün basın memnun...

İşte, Mina Türkmen... Zambak sapı gibi... Umum müdürlerden İlter Türkmen'in karısı: Koyu mavi ve beyaz, kayık-yaka (ne olduğunu bilmiyen beyler, eşlerinize sorun!) drua-fil (bunu da sorun!) robu, sadelik yarışmasında başta gelir... Lâle isminde topaç gibi bir kızı var. İyi ingilizce ve fransızca biliyor... Yakında bir işe girmeği düşünüyor, evin bütçesine yardım için...

İşte Protokol Genel Müdürünün eşi Lâle Kura... Çok giyilmiş, bir açık gri broşeden dö piyes içinde. Başında, amatör bir el tarafından sarmalanmış olmasına rağmen, kendisine son derece yaraşan, gri velur şifondan bir sarık var, Fâtih'in başındakine inat... Yemyeşil gözlü (galiba yeşil gözler de moda ki, herkes birdenbire yeşillendi...), ipince vücutlü, sonra bütün hatlarında toy bir iyilik, hoş bir yaşama şevki olan bir genç kadın: Eski protokol şeflerinin, kolalanmış eşlerini düşünüyorum da... Yok, yok, başka bir kuşak yetiştir, başka bir kuşak her şeye rağmen... Bir politikada yetişmedi henüz o özlediğimiz «o başka kuşak!..»

Lâle Kuranın iki küçük çocuğu var. Kendisi bakıyor onlara.. Zor bakıyor, çünkü protokol şefinin eşi olmak demek, hep ev dışında olmak demek hemen hemen... Kocası Halûk ta salonda... Bir zamanlar dışişlerinin en yakışıklı gençlerindendi. Şimdi seneler yakışıklılığına bir tutam ağırlık katmış... Daha önce basın sözcüsüydü. Tek suçu, on senelik bir «basın listesindeki» leri durmadan toplantılara çağırmak, o listenin dışındakileri farketmemek... Eskiden de «efendim listede değil» sözünü ne bol işitmiştik!

İşte Nesteren Bayramoğlu... Genel sekreter Fuad Bayramoğlu'nun eşi... Gipür yakalı, siyah kadifeler havasının sadeliğinde... Gene bir kuşak önceki genel sekreterlerin hanımları gözümün önüne geliyor. (Şükür genel sekreterlerin çoğu bekârdı). O zamanlar etraflarında bir nedime çevresi vardı: Her arzularını dudaklarından kapmağa çalışan!.. Hepsi birer taçsız kıraliçeydi! Şimcik, bizim toplumda, ne taçlısına, ne taçsızına yer yok... Ve bunu herkes anlamış!.. Herkes anlamış, bayram düğün edelim!

Genç genç gazeteci hanımları dolaşıyor salonda. Hangisi gazeteci hanımı, hangisi Hariciyeci hanımı, ayırmak kabil değil... Eskiden «tepeden tırnağa kadar» kabildi! Şimcik birileri biraz kırkıldı, diğerleri biraz palazlaştı, ve zümreler karıştı, o meşhur sosyal adaletin ışığında, hiç olmazsa hariciye köşkünün salonlarında!..

Basın sözcüsü İsmail Soysal, gözlüklerinin ardından inceliyen gözleriyle ve mahcup-çocuk gülümsemesiyle, o gruptan bu grupa dolaşıyordu.

Ankaranın Yul Brenneri, gazeteci arkadaşım Şemsi Kuseyri, biber gibi yakıcı, zehir gibi öldürücü, anekdotlar anlata anlata eşi dostu katlediyordu!

Feridun Cemal Erkin'in bile içi ısınmıştı. Sıkacak elleri sıkmıştı artık. Gelmiş misafirlerine karışmıştı, yapyalnız ruhunun karışabileceği kadar!

Nimet ARZIK

— Anlaşıldı... Biz doktor değil, hasta yetiştiriyoruz!

Mektup!

Amerika'ya gidiyordu... Dil bilmiyordu, şöyle yongalı bir Türkçeden başka... Dünya görüşü yoktu, Beyoğluna çıksa, Paris'e gittim sanırdı.

Bir eski diplomat:

— Yahu, dedi, böyle bir adam Amerika'ya nasıl gider?

Adalet Cimcoz, iyimser iyimser omuzlarını silkti:

— Püh... Mektup da gidiyor!

Resmî arabalar şahsî işlerde kullanılıyor. — Gazeteler —

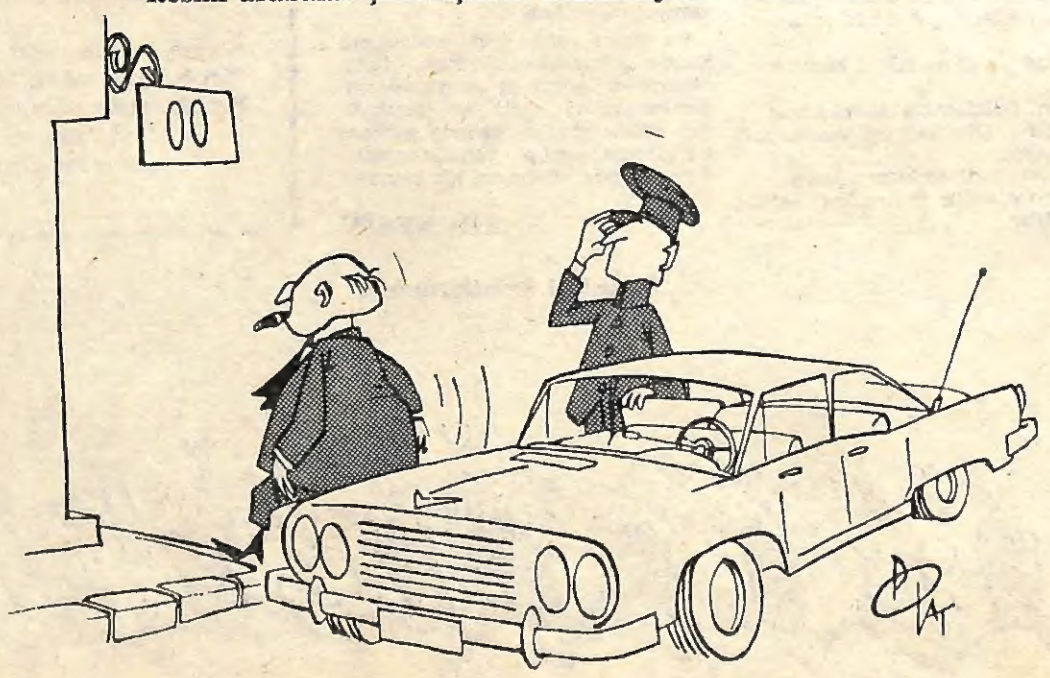

Yazısız

7 gün

Yıldızlarımıza göre, soyunmak san'atmış! (Gazeteler)

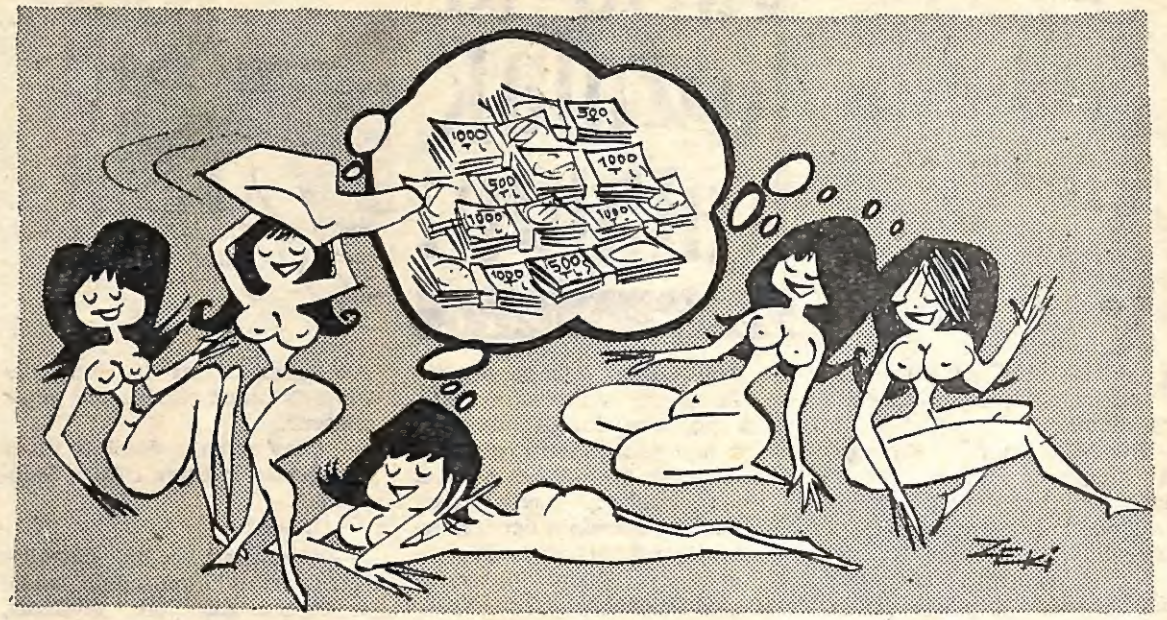

Para kazanma san'atı!

PAZARTESİ :

Bütün gazetelerde hemen hemen aynı başlıklar. Bir yetkili:

— Sabrımız taşabilir, demiş.

Anlaşılıyor ki akıl ile sabır arasında büyük bir ilinti var. Birincisinin şaşkınlığı arttıkça, ikincisinin taşkınlığı içine su dökülmüş bira gibi bir türlü kendisini belli edemiyor.

Zannederiz ki Türkiye'de kelimesi, hayır kelimesi değil, harfi bile bin liradan fazlaya gelen bir kaç sözden biri, sabrımızın taşabileceği, demecidir.

Altı aydanberi her gün bu sözü söyliyerek gazete manşetlerine çıkma ve maaş alma hünerini bizim idarecilerden başka dünyada gösterebilecek ikinci bir feraset akıldanesi olmasa gerektir.

— Kıbrıs konusu ne durumda?

El cevap:

— Üzerinde önemle duruyoruz.

— Kıbrıs meselesinde tutumumuz nedir?

— Bu gidişle sabrımız taşabilir...

İşte iki mucize söz ki sade Kıbrıs işinde değil her dâvada geçer akçedir. Ve Türkiye kimbilir kaç yıldanberi sadece bu iki sözü ödeyerek idare edilmektedir.

SALI :

Yine bütün gazetelerde Kıbrıs meselesi... Artık onu geçelim bir kalemde. Kim söylemişse söylemiş: Sabrın sonu selâmettir diye sabredip duruyoruz işte. Hem de ne Küveyt petrollerinde İngiliz sermayesinin, ne Irak petrollerinde Amerikan sermayesinin miktarını merak etmeden.. Kıbrıslılar İngiltere'ye cephe alınca Türk-Yunan ikiliğinin ortaya atılıvermiş olduğunu araştırmadan.. Oysa bütün mesele burada: Anglo-Amerikan menfaatleri Ada'nın mutlaka kendilerine bağlı devletlerden birinin elinde olmasını ve dolayısiyle yine kontrolleri altında bulunmasını istemektedirler. Bunun için de Türk ve Yunan milliyetçiliğini karşılıklı kışkırtmaktadırlar. Her iki devlet de bu oyunun kurbanı olmuş, bu yüzden birbirlerine ateş püskürmiye başlamışlardır.

İdare etmek için bölmek gerekir.

Bölünmemek için ise akıllı olmak gerekir. Ne çare ki biz sadece sabırlıyız, Yunanlılar da şımarık...

Bu arada Edirne kasabı da polisde sökülen tırnağını vermiş yargıca...

İsterdik bu tırnağı görmeği. Model yapıp ona benzer başka sökülmüş kaatil ve hırsız tırnaklarını teshis edebilmek için...

ÇARŞAMBA :

Yine Kıbrıs meselesi... «Sabrımız taşabilir» sözü «Bıçak kemiğe dayanıyor» sözüyle değiştirilmiş. Patlıcan oturtması yerine musakka...

Kennedy cinayeti üzerine Warren raporu. Gazetelerden bazıları raporu tefrika ediyorlar.

Avrupa gazeteleri ise karikatürler yayınlıyorlar.

Eli tabancalı bir kaatilin yüzünü Warren'in raporu gizliyor ve kaatilin omuzlarına binmiş bazı Amerikalı kodamanlar, kaatille birlikte okuyorlar raporu.

Bu olayı matematik olarak ortaya koyan başka bir Amerikalı, Buchanan ile matematikçi ve düşünür Russel:

— Bundan komik bir şey okumadık demişler!

Bu komiğin altında yatan dramda dünya özgürlüğünün göz yaşları olmalı.

Kennedy o yaşları silmek isterken öldürüldü. Kendisini öldüren bir deli miydi, yoksa o yaşlardan kâr çıkaranlar mı?

Bu sorunun sorulabilmesi dahi Amerika'nın kişiliği için büyük zaaftır. Biz ise yıllardanberi bu zaafı görmemek arzusiyle kendi kendimize etmediğimizi bırakmadık. Ne yapacaksınız, bazı sevgililerin zaafı karşısında bazı âşıklar, zaafı basar sahibi olmayı tercih eder ve elâleme bıyık altından tebessüm talimleri yaptırırlar.

PERŞEMBE :

Saatler bir saat geri alınmış... Ve tekrar dönmüşüz Avrupa saatine.

Nasıl üzülmezsiniz. Avrupa'ya karşı bir tek ileri tarafımız, sıkılıp nihayet elimizle yürüttüğümüz saatimizdi... Ne çare ki şimdi yine yelkovan da ters döndü ve akrep de yine eski yerine geldi. Biz biliriz o akrebi, ne kadar uğraşsanız kolay kolay bir türlü ilerlemez, bir türlü kımıldamaz.

CUMA :

Niğde iline bağlı Murtaza köyü ilk defa bir otomobil ile bir vali görmüş. Yıl 1964'dür. Murtaza Türkiye'nin bir köyüdür. Ve bugüne kadar ne bir otomobil, ne bir vali görmüştür.

Göre göre sadece öküzleri, inekleri, eşekleri görmüştür.

CUMARTESİ :

C.H.P. Genel Sekreter Yardımcısı Profesör Turhan Yeyzioğlu:

— Türkiye'mizi yarına güvenle bakabilir bir ülke haline getirmeğe mecburuz, demiş.

Demek bugün güvenle bakılamıyor Türkiye'ye... Oysa dün için bugün de bir yarındı. Ve dün de aynı şeyi söylüyorlardı:

— Türkiye'mizi yarına güvenle bakılabilir bir ülke haline getirmiye mecburuz.

Bütün korkumuz yarın geldiği zaman da aynı şeyi söylemiye devam etmemizdir.

Türkiye muhallebici dükkânında bir tabak muhallebi değildir ki nekre muhallebicinin duvara astığı yaftaya bakarak yiyesin:

«Bugün peşin, yarın veresiye!.»

PAZAR :

Bir Türk kaptan Okyanusta fırtına çıkacağını haber verdiği için Amerikalılar tarafından mükâfatlandırılmış.

Sade denizlerde değil, karalarda çıkacak fırtınaları da Amerikalılara haber verenler oluyor ama, nedense onlar bu haberleri mükâfatlandıracaklarına, haber verenleri fırtına çıkartmayı düşünmekle itham ediyorlar.

Olacağı söylememek olayı önlemez. Olsa olsa bunu duymak istemeyenleri bir müddet daha avutur. Zaten başkaları bizi, biz başkalarını avuta avuta önce hüsnü kuruntulara, sonra da sadece kuruntulara düşmiye başladık.

Keşke Türk kaptan önsezisini Okyanus'da kullanacağına, gelip biraz da burada kullansa... Onun da mükâfatını millet olarak biz verirdik.

Eyüp meydanını tanzim için bir proje hazırlandı

— Allah benim başıma gelenlerden Eyüp Sultan Hazretlerini korusun!

Çatlasın kozalak karılar!

Adnan Veli

MİNDERDEN sarkıttığı bacağını değiştirip öbürünü altına alarak:

— Dünyada kabul edemem, dedi Münevver Hanım. Böyle şeyler, şimdiki zamanda erik kurusu olmuş karıların uydurması..

Mangalın içinde kalan üç beş parça ateşi bir araya getirerek kahve cezvesini bunlara doğru süren Lebibe Hanım gülümsedi:

— Kardeşim, dedi. Sen benim bu sözümü iyice anlıyamadın galiba.. Benim dediğim, kadın tevatürü değil. Elifi elifine gazete yazmış bunu..

— Ne diyerekten yazmış baka yım?..

— Aynen, şey diye yazmış «Göğüsleri büyük kadınlar, aptal olurlar» diye yazmış. Hem bu, gazetenin kendi yazması değilmiş. Avrupa doktorlarının lâfı imiş.

Münevver Hanım, başını kaldırarak itiraz etti:

— Dünyada inanmam..

— Kardeşim, sana yalan söyliyecek değilim ki.. Bir haftadır bizim kız, hop oturup hop kalkıyor. Öfkesinden deliye döndü.

— Yalan söylüyorsun demiyorum hemşire.. Heriflerin söyledikleri yanlış lâf demiye getiriyorum. Senin kız, neden öfkelendi bu işe?..

— Onun göğüsleri hatırlıdır da, o sebebe aptal olmayı izzeti nefsine yediremiyor.

— Haklı ama... Onun yerinde ben de olsam sinirlenirim. Bak kardeşim, işin doğrusunu söyliyeyim ben sana.. Avrupanın karısı, bizim gibi ekmek yemez. Zerzevatı haşlayıp yer. Eti dersen hâkeza.. Hepsinin ömrü meyva suyu içerekten, sandoviç yiyerekten geçer. Bizim o karnıyarıklar, o döner kebapları, Trabzon yağı ile pişmiş o pilâvlar, o tulumba tatlıları, o revaniler Avrupa'da nerdeeeee?... Eh, öyle olunca da, Avrupa karısının göğsü, helbette ceviz kadar kalır. Onlar bizim gibi, şapur şupur çocuk da emziremezler. Kutu maması ile çocuk büyütürler. Göğüs dediğin, mahallebi gibi süt vermeli, öyle değil mi kardemiş?..

— Aaa, helbette öyle.

— İşte o karılar, semirmeyip de, mayıs çirozu gibi kalınca, eti budu yerinde olanlara karşı, ister istemez hasedlik duyuyorlar. Duyunca da doktordan lâpor alıp akıllı görünmiye kalkıyorlar. Bak kardeşim, sana bir şey söyliyeyim. Öyle lâflar, benim bir kulağımdan girip öbüründen çıkar.

— Aaaa, helbette hemşire.. Ben de vallahi, kıl kadar umursamadım gazetenin yazdığını.. Umursamadım da, yalnız ki, Mezeci Cevad'ın nikâhsızı, Perukalı Cevriye bana bir nisbet yaptı da, o çok dokundu kanıma..

— Aman o karı da, büyüsüz erkek tutamaz elinde.. Ne yaptı Allasen?..

— Meziyet'lerin düğünü vardı ya geçende, Papatya Düğün Salonunda?..

— Eeeee?..

— O düğüne biz de dâvetliydik. Cevriyenin yanındaki masaya düştük. Karı, bir giyinmiş, bir süslenmiş ki, görme.. Kendini Süreyya sanıyor hasbam.. İnadına da dar giyinmiş. Göğüsler, bir limonu ikiye kesip de iki yere yapıştırırsın ya, ayni öyle.. Eline de, o benim dediğim gazeteyi almış. Sözüm ona, yelpazeleniyor. Eh, bizim kızın olsun, benim olsun, göğüslerimizin maşşallahı var. Rabbim kem nazardan saklasın, her daim iftihar ederim. Ne diyordum?.. Karı gazetenin o yerini göstererekten yelpazeleniyor. Şeytan dedi ki «Kalk yerinden de, şu karının perukasını kafasından çekiver Berbat Süleyman gibi cascavlak kalıversin orta yerde» dedi. Bereket, tuttum kendimi.. Ama karı nisbet yapınca ben durur muyum?.. Kıza dedim ki «Kız, dedim, aç bakalım buluzunun bir düğmesini daha» dedim. Kız da bana dedi ki «Anneciğim, çözeyim ama, iyice içim dışım görünecek» dedi. «Aç, aç» dedim. Kız düğmeyi açınca, göğüsler de gümbür gümbür dışarı taşıvermez mi?.. O vakit «Hey maşşallah hey!.. Böyle kreyfut Antalya'da da yetişmez» diye bağıra sım geldi ama, sıktım dişimi..

— Vallahi ne iyi etmişsin kardeşim.. Karı çatlamıştır kıskançlığından..

— Çatlıyor ama, belli etmiyor ki.. Kendi kendini yiyor. Sözüm ona «Ben akıllıyım, siz akılsızsınız» demiye getiriyor.

— Tuzlıyayım da kokmasın.. Onlar kuru teselli vallahi.. Köpek denize düşmüş de, köpek balığına «gel sana yüzme öğreteyim» demiş.

Lebibe hanım, mangalda güçlükle köpürttüğü kahveyi fincanlara taksim ederken:

— Münevverciğim! dedi. Ayıptır söylemesi, biz böyle gördük, böyle yetiştik. Göğüs dediğini, erkek kısmı tek avucuyla avuçlıyamamalı.. Rahmetli Şaban beyden önce, dördüncü beyim Yekta efendi, benim göğsümün bir tekini, tam altı sene yastık niyetine kullandıydı. Kalabalık saatlerde, sırf bu sebebe, beni tramvaya bindirmezdi. Göğüs dediğin, söz temsili, şimdi bak, orta yeri boş olmıyacak. Yani ki, birbirine yaslanacak..

— Çıkar, çıkar kardeşim.. Ben de çıkarırım biraz sonra..

— Ayıptır göstermesi, bak işte böyle olacak. Ortası da dolu. Akıllı geçinen hasbalarda, iki tane sıkılmış limon kabuğu, şehlâ gözü gibi, biri mağrıba bakar, biri maşrıka bakar.. Altı üstü çepeçevre kaburga kemiği.. Keçiboynuzu çuvalında yumurta arasan, vallahi daha kolay bulursun.

— Lebibeciğim, senin de maşşallahın varmış.. Nazar değmesin. Nikâh görmemiş tazelere taş çıkartırsın vallahi.. Seni gören, altı kocadan ayrılmış diyemez, gözüm kör olsun..

— Hah hah haaaaayyy!... Ayol, müslüman dini âşikâre.. Bizim gibi eski kadınlarda maya kuvvetli. Yoksa, zamaneler gibi, biz de göğüslerimizi bunca sene hırpalatmayıp da, naylon torbaların içinde muhafaza edeydik, şimdi, yağlı tulum peyniri gibi kalırdık!

— Hem ben sana bir şey söyleyim mi?.. Eğer bu göğüs işinin zekâvetle bir alâkası varsa, göğsü büyük olanın da, zekâveti dolgun olur demektir!

— Vallahi, al benden de o kadar.. Sen şeyi tanırsın değil mi?..

— Kimi?..

— Kıztaşı'ndaki Rastıklı Necmiye'yi?..

— Haaa, Yorgo Bacanos'tan ud dersi alan Necmiye'yi söylemiyor musun?..

— Hah, işte o.. Sen onun ne kadar mal yaptığını da biliyor musun?..

— Yoooo..

— Karı şimdi Langa'da bir kat aldıktan maada, bir de taksi işletiyor..

— Peki, nasıl yapmış o malı kardeş?..

— Elâlem işini biliyor. Ekmeğini taştan çıarıyor güzelim.. Eskiden kapı kapı dolaşıp elli kuruşa kahve falı bakan karı, şimdi hiçbir sazdan eksik olmuyor.

— Allasen?..

— Kör olayım yalanım varsa..

— Peki nasıl yapmış?..

İzinsiz gösteriler yasak... — Gazeteler —

Bekçi — Kimden izin aldın lan?..

Yunanlılar, Türk lokumunun adını «Yunan lokumu» koydular..
— Gazeteler —

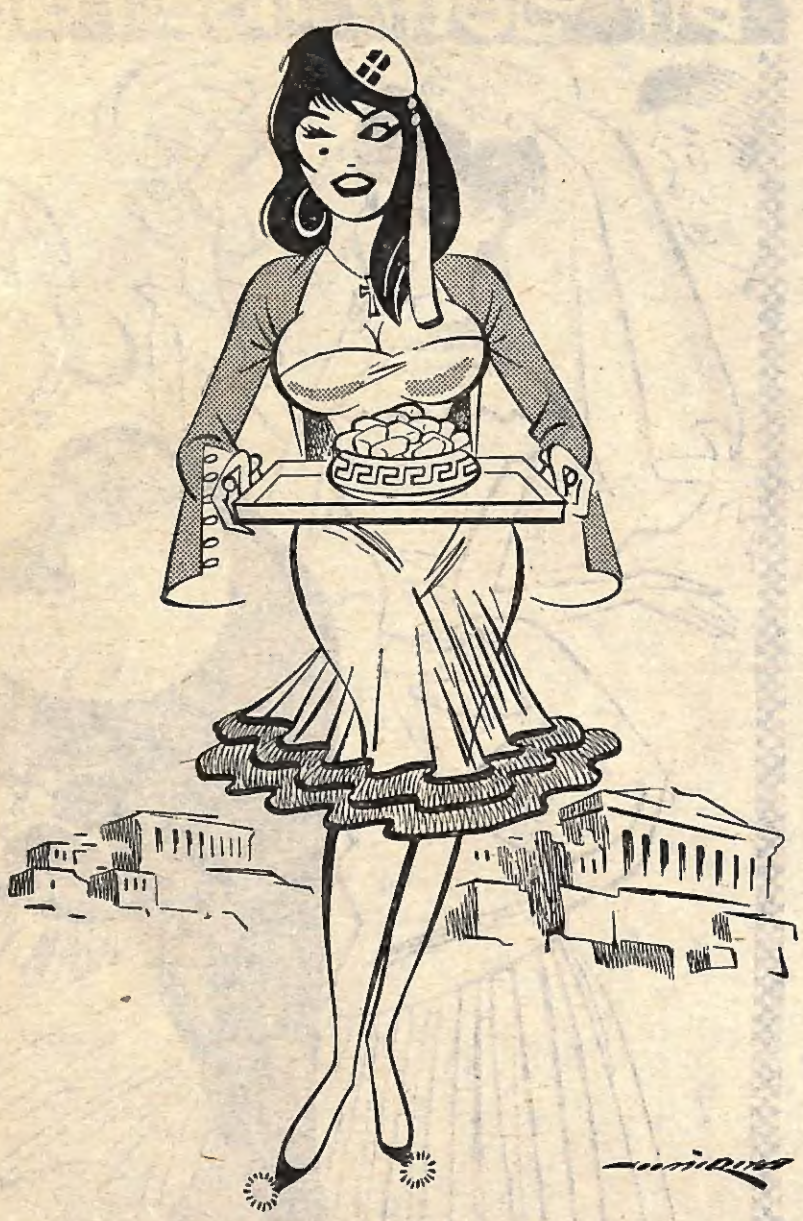

Yunan lokumu!

— Hani 27 Mayıs'tan sonra Hal'den çıkarılan kabzımallar vardı ya?..

— Eeee?..

— İşte onlardan dördünü nasıl yaptıysa yaptırmış, tekrar Hal'e yerleştirmiş...

— Belediye'den uydurmuş işini demek ki?..

— Bilmem artık.. Yapmış.. Yaptıktan sonra da komisyonunu almış. Bu işi beceren karıya akılsız karı denir mi?..

— Ne münasebet kardeşim...

— Hah işte, bu akıllı karıdaki göğüslerin bir tekini görsen, vallahi bayram balonundan ayırd edemezsin. Hani ne oldu akıl fikir meselesi?..

— Tabiî kardeşçiğim.. Kendi karıları, inbat yemiş ham incir gibi kaldığı için, Avrupa doktorları öyle söylüyorlar. Et fıkaralarının tesellisi bu.. Monokini modasının ilk çıktığı günlerde, Belediye Başkanı Haşim İşcan denize girmişti de, gazete de onun göğüslerinin resmini basmıştı. Vallahi o göğüsler, maşşallahı var, senden benden aşağı kalmaz. Şimdi buna karşılık, Haşim İşcan'a zekâvetsiz mi diyeceğiz biz?..

— Hiç bile değil. Bir defa, Belediye'nin yarıdan çoğu Demokrat.. Bu kadar Demokratla tek başına cedelleştiğine göre, zekâvetten yana hiçbir eksiği olamaz. Haşim İşcan dedin de, aklıma geldi kardeşim. Hani şu Kıbrıs işindeki Feridun Cemal Erkin'in göğüsleri nasıldır acaba?..

— Bilmem.. Gazete onun hiç resmini basmadı. Ama İsmet Paşayı sorarsan, onun denize girerken resmini gördüm, kırk bir kere maşşallah, vallahi her bir teki yarım okka çekiyor.

— Ayol kardeşim, sen de tartmış gibi, okkasıyla söylüyorsun..

— Tartmadım ama, işittim. Halk Partisinin bir kongresinde söylemişler. «İsmet Paşanın bilmem neresi iki okka çekiyor, bilmem neresi de altı okka» demişler...

— Radyo söylemiş mi bunu?..

— Şimdi radyo tarafsız olduğu için, kimsenin şu tarafını, bu tarafını kurcalıyamıyor.

— Kardeşçiğim, bence bu lâfı hiç uzatmıyalım. Bana soracak olursan, kimin göğüsleri büyükse, zekâveti de ziyade olur.

— Vallahi al benden de o kadar.. Ben her zaman için kendimle iftihar ederim. Çatlasın maşatlık kozalağı karılar. Vallahi de çatlasın, billâhi de çatlasın!

Adnan VELİ

Ekmek dâvası

Kârı yolunda olan piposunu tüttürür,
Nefesine güvenen borazanı öttürür.
İşin aslı: Bu hamur daha çok su götürür.
Sen de acele etme biraz beklemek lâzım;
Adam sayılman için «Bir fırın ekmek lâzım.»

* * *

Bunca gayrete rağmen Gerilik diz çökmedi.
Devrimci bu yolda az alınteri dökmedi.
Sıra (Ahdi Cedit)te «Devri sabık» sökmedi.
«Çağdaş uygarlık» için daha çok emek lâzım,
Demek çoğumuz için «Bir fırın ekmek lâzım.»

* * *

Kolay tırmanılamaz Makam çok sarp bir bayır.
Madem ki sen bizdensin biraz da bizi kayır!
Diplomat adayları bir şeye demez «Hayır!»
Seçim bölgende refah tohumu ekmek lâzım,
Gerçeği öğrenmeye «Bir fırın ekmek lâzım.»

* * *

Milleti birbirine düşürürler ne hakla?
Birçok haber yayılır halka «Özel kulak»la.
Bir rey için atarlar her meydanda yüz takla.
Bunlara aday değil, Hokkabaz demek lâzım;
Aday sayılmak için «Bir fırın ekmek lâzım.»

* * *

Onlar Viski sodayla alırken aperatif,
Köylüye zırnık vermez köyde kooperatif.
Hakseverlik, eşitlik bunlar ise «Ya Lâtîf!»
Tanrıdan korkmıyandan her zaman ürkmek lâzım,
Adam olmamız için «Bin fırın ekmek lâzım.»

Salâhattin KUTLU

Çöpçüyü bekleyiş!

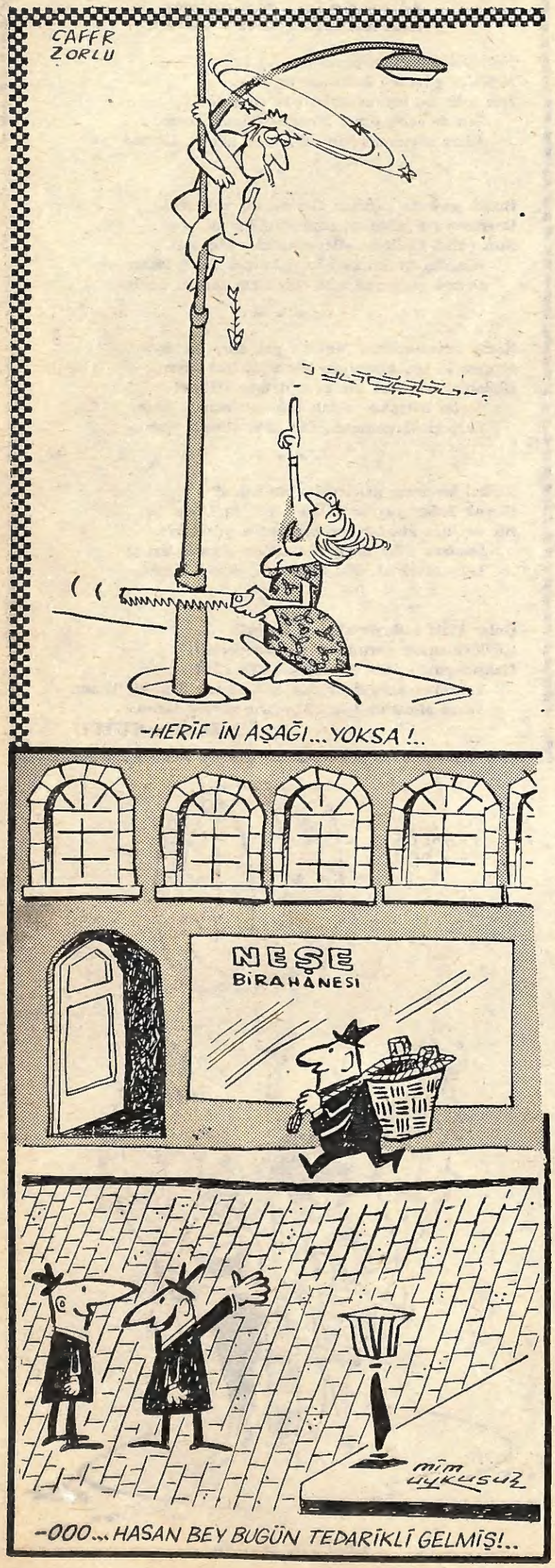

Bir Gelin insan cihar

GECENİN geç saatinde, barbanın meyhanesine, ayrı ayrı yerden gelen körkütük iki sarhoş tezgâha yanaşmışlardı.

Bir aralık yaşlısı, yanında demlenen gence sordu:

— Nerelisin evlât?

— İstanbulluyum!

İhtiyarın gözleri parladı:

— Yaaa.. Demek hemşeriyiz ha!

Ve meyhaneciye seslendi:

— Barba, bize birer tek... Benden olsun bunlar... Delikanlı ile hemşeri çıktık!

Rakılar geldi, ihtiyar kadehini yanındaki gencin kadehi ile tokuşturarak:

— Haydi bakalım, hemşerilik şerefine..

Kadehler bir yudumda boşalmıştı. İhtiyar sordu:

— İstanbul'un hangi semtinde oturuyorsunuz?..

— Kadıköyünde..

— Yaa.. Ben de Kadıköyündeyim.. Barba.. Bize birer daha ver!

Tekler geldi..

— Haydi semtimizin şerefine!

— Kadıköyün şerefine!

— Çok severim Kadıköyü... Doğma, büyüme oralıyım...

— Ben de...

— Kadıköy'ün neresinde ikamet ediyorsun aslanım?

— Yoğurtçuda..

— Öyle miii.. Ben de oralarda otururum...

Ve çatalla meze tabağının kenarına vurdu:

B
T
D

ORSUN?..
ĞİM, BEKÂRLIĞA VEDA EDİYORUM!..

–HAAAYT... İÇMEDEN SARHOŞ OLDUM, YOK MU BANA YAN BAKAN?..

R
K
HA

— Barba iki tek ver... Şu mezeleri de tazele.. Burası yangın yerine döndü..

Gelen kadehler tokuşturuldu:

— Yoğurtçunun şerefine...

— Yoğurtçunun şerefine...

İhtiyarın gözleri süzülmüş, dili peltekleşmişti biraz:

— Hangi sokakta?

— Fener sokağında...

— Fener mi?.. Fener ha?.. Fener!.. Bizim sokakta yahu... Barba! Bize birer tek daha.. Komşuluk şerefine içelim..

Kadehler boşaldıktan sonra, ihtiyar elini, genç adamın omuzuna koydu. Gözleri sevgi dolu idi:

— Hangi, dedi... Hangi numarada?

— Altmışaltı...

— Altmışaltı mı? Aman ne iyi.. Bizim numara..

Ve meyhaneciye seslendi:

— Barba, bize iki tek daha.

Pişkin meyhaneci, ikisi de burnunu görmeyecek halde zom, oturdukları yerde yalpalayan sarhoşlara hesap pusulasını uzattı:

— Vakit tamam beyler...

İhtiyar, cebinden bir onluk, bir beşlik çıkarıp barbaya uzattı:

— Al, eksik, ziyade helâl olsun!..

Biraz sonra, kolkola meyhaneden çıkarlarken kırk yılın meyhanecisi ihtiyar Sotiri, onları tezgâhtakilere göstererek:

— Bu ihtiyar genç kimdir biliyor musunuz, dedi... Komisyoncu Ragıp'la oğlu Yılmaz!

S. M. Y.

İLK Sarhoşluk

Selâmi Yurdataş

BİR badana meselesi yüzünden, karı koca günlerdenberi tartışıp duruyorlardı..

Bayan Şükran, evi baştan başa açık filiziye boyatmak istiyor, kocası bay Süleyman da:

— Hanım, bugünlerde işlerimiz kesat, durup dururken başıma masraf kapısı açma.. Zamanı gelince yaptırırız!

Diyerek isteğini reddediyordu.

Fakat bayan Şükran, kocasının bu tüccar ağzına alışmıştı. İşler kesat gidiyor dediği günler kasasına deste deste yüzlükler girdiğini biliyordu. Başka bir yönden hücuma geçti:

— Kocacığım, evimizin bu eskimiş, ölü suratına benzeyen sararmış duvarları sinirlerimi bozuyor, bak bir filiziye boyansın, senin de ne kadar için açılacak...

Eli son derece sıkı, hesabi bir tüccar olan Süleyman, karısının saçlarını okşayarak:

— Şükrancığım, dedi. Bak senin de saçların sarı, kolundaki bilezikler de sarı ama benim sinirlerimi hiç bozmuyor, aksine bana neşe veriyor!

Kadının inadı tutmuştu bir kere:

— Bırak bu boş lâfları diye dayattı.. İki gün içinde bu ev istediğim renge boyanacak, yoksa..

Süleyman bey de karısının bu tehdidine karşı bir tehdit savurdu:

— Sen de bu badana meselesini kapamaz, her gün başımı ağrıtmaya devam edersen bugünden itibaren içki içmeye başlıyacağım!..

Kadın, şimdiye kadar ağzına içki koymıyan cimri kocasının yüzüne küçümser bir kahkaha attı:

— Sen mi?.. Güleyim bari... Ayol sen içki değil, susasan çeşmeye yanaşırsın!..

Bay Süleyman hiç cevap vermedi ve kendini sokağa attı. Her gün önünden geçip de içine girmeyi aklından geçirmediği bir meyhaneye daldı.

Meyhaneci erken, erken düşen bu müşteriyi güler yüzle karşıladı:

— Buyrunuz efendim. Ne emrediyorsunuz?..

Tezgâha yaklaşan Süleyman, kısa bir duraklamadan sonra:

— İçki ver, dedi.

Meyhaneci, arkasındaki rafta dizili olan şişeleri göstererek sordu:

— Şarap mı, Rakı mı? Votka mı, Cin mi?..

Süleyman bey, meyhanecinin en son gösterdiği zarif ve küçük şişeyi işaret etti:

— Şundan ver!

Kurt meyhaneci, bay Süleyman'ın ilk defa içki içtiğini anlamıştı. Hemen cin şişesini açıp müşterisinin önüne, seçme mezelerle koydu...

Süleyman bey, meyhaneci ile sohbet ederek cin şişesini bitirdi. Hesabını ödeyip sokağa çıktığı zaman zil zurna sarhoştu artık.

* * *

Ertesi gün ayıldığı zaman kendisini yatakta bulan Süleyman, etrafına bakındı. Karısının baş ucunda durduğunu görünce, hemen yatağından kalktı ve bir şey söylemesine meydan bırakmadan giyinip sokağa fırladı.

Yazıhanesinin bulunduğu binaya geldiği zaman saat ondu. Fakat tuhaf şey, yazıhanenin kapısı kilitli idi. Ne muhasebecisi, ne kapıcısı, ne de daktilosu vardı.

O civarda bulunan muhasebecisinin evine gitti. Pijamayla oturmuş rahat, rahat roman okuduğunu görünce köpürdü.

— Necdet, bu ne hal? Saat onbir oldu, yazıhanede kimseler yok.. Grev mi yoksa?..

— Hayır, grev değil efendim, bir haftalık tatil lütfettiniz ya!

— Anlıyamadım..

— Dün saat ikide, yazıhaneye gelip, bana daktiloya, kapıcıya bir haftalık izin verdiğinizi unuttunuz mu efendim..

Bay Süleyman, düşmemek için duvara dayandı:

— Ben mi?..

— Evet efendim.. Son derece neşeliydiniz, hattâ bir aralık bize birer şarkı söylettiniz:. Kapıcı Hasan'a yüzelli, daktilo Leylâ'ya üçyüz, kendime de beşyüz lira ikramiye verilmesi için bana emrettiniz, ayrıca daktiloya saçlarını sarıya boyaması için cebinizden yüz lira verdiniz.

Bey Süleyman, en yakın bir koltuğa çöktü:

— Oğlum Necdet, dedi, çabuk bana bir bardak su getir, sonra giyinip bizim adamları çağır, işlerinin başına gelsinler... Dünkü olaylardan da bana hiç bahsetmesinler...

Süleyman bey, biraz dinlendikten sonra, sokağa çıktı bir lokantada yemeğini yedi yazıhanesinin yolunu tuttu.

İçeriye girdiği zaman, Necdet'in Leylâ'nın ve kapıcı Hasan'ın işlerinin başında olduğunu gördü.

Biraz içi ferahlamıştı. Tam odasına geçeceği zaman önüne kırmızı suratlı tıknaz bir adam çıktı. Onu hürmetle selâmlıyarak elindeki kartı gösterdi:

— Beyefendi, dün vadettiğiniz yardımı almaya geldim..

Bay Süleyman şaşırmıştı. İlk defa gördüğü bu yabancıya hayretle sordu:

— Sen kimsin?..

Adam, ellerini oğuşturarak:

— Efendim, bendeniz Keyf meyhanesinin sahibiyim. Dün bize teşrifinizde sizinle bir hayli dertleşmiş, icraya ikibin lira kadar borcum olduğunu, bunu ödeyemezsem meyhaneme haciz konulacağını söylemiştim. Bunun üzerine cebinizden bir kart çıkarıp arkasına: (Kartımı getiren bay Agob'a iki bin lira verilecektir) yazıp imzaladınız ve: (Bunu yarın bizim muhasebeciye götür, sana bu parayı versin, sonra bana yavaş yavaş ödersin) dediniz.

Bay Süleyman, kartını ve yazısını tanımıştı. Boğuk bir sesle muhasebecisine seslendi:

— Necdet oğlum, şu adama ikibin lira verilecek... Ve odasına girmekten vazgeçerek sokak kapısına doğru yürüdü. Kapıda, bir atı yularından tutmuş orta yaşlı bir adamın beklediğini görünce birdenbire öfkeden gözü döndü:

— Ne duruyorsun burada?.. Çek beygirini... Burası ahır değil!.. Diye gürledi.

Adam soğukkanlıydı. Gülümsiyerek cevap verdi:

— At benim değil beyefendi, sizin...

— Anlamadım...

— Dün.. Hani bu atı görmüş: «Aman bana sat, Veliefendi'de yarışlara sokayım» demiştiniz ya!..

— Hiç hatırlamıyorum...

— Biraz düşünün lütfen... Hattâ benimle Agob'un meyhanesinin karşısındaki arsada pazarlık ederken etrafımızı saran çocuklara beşer lira dağıtıp yanımızdan savmıştınız?

Süleyman bey bitkin halde yazıhanesine döndü, ve işaretle yanına çağırdığı muhasebecisinin kulağına fısıldadı:

— Aman Necdet şu herifin avucuna birkaç lira sıkıştırıp defet buradan... Ben eve gidiyorum, başım çatlıyor ağrıdan!...

* * *

Süleyman beyi kapıda karşılayan karısı sevinçle boynuna atıldı:

— Ah benim bir tanecik kocacığım çok teşekkür ederim sana... Nihayet istediğimi yaptın!

Süleyman bey şaşırmıştı. Bilmeden yeni bir halt mı etmişti yoksa?.. Âdeta kekeliyerek sordu:

— Hangi isteğinden bahsediyorsun Şükran?..

Kadın, neşeden kahkahalaşan bir sesle:

— Baksana içeriye, dedi, gönderdiğin badanacılar, boyacılar işi yarıladılar bile...

Hafif bir baygınlık geçiren Süleyman bey Şükran'ın kolları arasına yığılıverdi.

Selâmi Yurdataş

Yazısız

※

Sevdalı milyoner

Yaşlı milyoner günlerdir genç ve güzel bir kadına kur yapıyordu, ama kadının aldırdığı yoktu. Nihayet bir gün:

— Sizin için her şeyi yapmağa hazırım, dedi, apartımanımı beğenmiyorsanız hemen değiştiririm, yatımı küçük buluyorsanız hemen daha büyüğünü alırım, Mersedesim ağır gidiyor derseniz hızlı giden bir spor araba alırım...

Kadın, sabırsız, ihtiyarın sözünü keserek:

— Her şey yerli yerinde kalabilir, dedi, yalnız siz şu kafanızdakini değiştirin...

* * *

Gamsızlar

Oldukça züppe bir kadındı; yazın İtalya dönüşü bir arkadaşı ile konuşurken:

— Doğrusu, dedi, şu Venediklilere şaştım. Ne vurdum duymaz insanlar...

Arkadaşı şaşkın:

— Neden? diye sordu.

— Nedeni var mı şekerim, diye beriki cevap verdi, şehri su basmış, onlar hâlâ şarkı söylüyorlar...

Hayvanlar

Müşteri pür hiddet otel müdürünün yanına geldi ve yakasını kaldırarak:

— Bu ne rezalet, diye bağırdı, bakın üzerimde bir bit var...

Beriki hiç istifini bozmadan cevap verdi:

— Sizin için oldukça kötü bir haber, zira hayvanlarla gelenleri otele kabul etmiyoruz...

Kötü haber

Falcı, kadının elini dikkatle tetkik ettikten sonra:

— Doğrusu pek iyi şeyler görüyorum diyemem, dedi, üzücü bir şey ama yakında dul kalacaksınız, kocanız âniden ölecek...

Kadın heyecanla:

— Bari, dedi beraet edecek miyim, onu da söyleyin...

Bekârlık

İki bekâr konuşuyorlardı. Biri:

— Şimdiye kadar birçok yemek kitabı, aldım, hiçbiri işime yaramadı ,diye söylendi.

Arkadaşı sordu:

— Zor mu oluyor?

Öteki devam etti:

— Hem de nasıl, hep «temiz bir kap alın» diye başlıyor...

Cesaret

Jale güzel ama, o derecede de ukalâ, burnu büyük, kimseleri beğenmeyen bir kızmış... Bir gün:

— Benim evleneceğim adam çok cesur olmalı, diye ortaya bir lâf attı:

Salonda bulunanlardan biri mânalı bir tebessümle tasdik etti:

— Zaten seninle evlenmek için ancak öyle olmak lâzım...

Kadınlara lâf atanlar cezalandırılacak. — Gazeteler —

— Müsaadenizle, bayanlar... Size lâf atabilir miyim?..

Ceza!

Leylâ, o gün eniştesile plâja gitmişti. Bir aralık, kumda güneş banyosu yapan eniştesine doğru koşarak bağırdı:

— Enişte, şu kayanın kenarında bir yengeç baldırımı ısırdı.

Eniştesi gülerek cevap verdi:

— Dur sen hele, o çapkını ceza olarak tutup pişireyim de mahcubiyetinden nasıl kızardığını görürsün!..

Tahrik

Boksörler ringe çıkmışlar, hakemin işaretini bekliyorlardı; ensesi kalın, burnu ezik boksörün yanına yaklaşan antrenörü, rakibini göstererek:

— Dedikodu yapıyor gibi olmasın ama, dedi, onu dün karınla gördüm...

Para

Avukat bu çok zor dâvayı ustalıkla bir müdafaa ile kazanmıştı; müvekkili ellerini oğuşturarak yanına yaklaştı:

— Size ne söyliyeceğimi, nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum,

Avukat mânalı bir gülümseme ile:

— Bunda bilemiyecek bir şey yok, Fenikeliler parayı icat ettiklerinden beri her şey çok basitleşti...

Tartışma!

Fırtınada gemileri batan üç İngiliz, ıssız bir adaya çıkmışlardı, bir gün içlerinden biri:

— Sade suya ebegümeci çorbasını sevmiyorum, der.

Bir sene sonra diğeri:

— Sade suya ebegümeci çorbasını seviyorum, der.

Bir sene sonra üçüncüsü konuşur:

— Bıktım artık, sizin bu mânasız münakaşalarınızdan, ayrılacağım sizden!.

Sinek

Adam, garsona çıkışır:

— Bu ne biçim iş, çorbamda sinek var...

Garson, pişkinlikle:

— Beyefendi bu kadar kızacak ne var, der... Bir kaşık bile içemez...

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınlarından

2 YENİ ESER

ATATÜRK'ÜN DEVRİM DESTANI

Yazan: Bekir Tünay

KOMUTAN ATATÜRK

Yazan: Gen. Celâl Erikan

Umumi Tevzi Yeri:
ANIL YAYINEVİ
(İst. Vilâyet karşısı)

(Faal: 9130—196)

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Edebiyatta Mizah

Atmak

ŞAİR Kanlıcalı Nihad Bey, Bâbıâlide çalıştığı yıllarda, Akşamları işinden çıkınca bir kira kayığına biner, tâ Kanlıca'ya kadar bu kayıkla gidermiş. En büyük zevki de kayığa binerken biraz rakı, biraz meze falan tedariklemek; bir yandan deniz üstünde ağır ağır süzülürken bir yandan da ağır ağır demlenmekmiş.

Bir gün yine bu şekilde öteberisini düzüp rakısını koltukladıktan sonra Boğaz'a doğru yollanmış. Nihad bey, hem içkisini içiyor, hem de yalılarının altından geçtiği tanıdıklarla pencere altı sohbeti ediyormuş.

Bu sırada kayık Rumelihisarı'na varmış. Altından geçtiği yalı, bazı taşkın hareketlerinden ötürü, (deli) diye anılan Deli İsmail Paşa'nın eviymiş. İsmail Paşa da şairi sevip sayanlardanmış; İki ahbap bir süre pencereden, kayıktan hoşbeş etmişler. Paşa, şairin demlendiğini görünce:

— Dur Nihad Bey; sana meze yollıyayım.

Diyerek, pencereden iyi cinsten iki tane portakal atmış.

O gün keyfi üstünde bulunan Nihad Bey, paşayı kızdırıp şakalaşmak için; arka arkaya ve durmadan teşekkürlere koyulmuş. Bu teşekkürler öyle sürekli, öyle aşırı bir hal almış ki İsmail Paşa dayanamamış; kaşını gözünü oynatmağa başlıyarak:

— İyi amma birader, diye kahırlanmış. İki portakal için bu kadar teşekkür etmeğe değmez.

Nihad Bey, zaten böyle bir söz bekliyor ya; hemen:

— Aman nasıl değmez paşam? demiş. Değer, değer, hattâ çok fazlasına değer. Malûmya delilerin âdetleri insanın üstüne lâzımlık falan gibi kötü şeyler atmaktır. Şükür ki siz böyle yapmadınız, bilâkis portakal attınız. Nasıl sevinip teşekkür etmiyeyim?.

Bu münasebetsiz cevaptan dolayı gerçekten deli divaneye dönen paşa, uşaklarına:

— Durmayın, hemen kayığa atlayıp yakalayın şu pezevengi; adam akıllı bir dayak atın.

Yollu gürlemiş. Nitekim uşaklar da şimşek gibi harekete geçmişler ama; kayıkların kayıkhaneden çözülüp sulara indirilmesine kadar Nihad Beyle kayıkçı, var güçleriyle küreklere sarılıp Kanlıca'yı bulmuslar. Şair, ne olur ne olmaz düşüncesivle, uzunca bir süre İsmail Paşa'nın yalısının yakınlarından geçememiş.

※

ESKİ TÜRK MİZAHI:

Zabıta olayları

Mütareke yıllarında İstanbul'da çıkan (Alay) dergisinde yayınlanan ve zamanın yazarları ile şakalaşan yazılardan biri:

«Akşam» arkadaşımızın kıymetli muharrirlerinden Falih Rıfkı bey biraderimiz dün akşam Sirkeci'de tramvay beklerken, sabık «Alemdar» başmuharriri Refi Cevad (Ulunay) bey yanına sokularak biraz hoşbeşten sonra; yeni bir makine icad ettiğini ve bu makinenin bir başından konulan beyaz bir kâğıdın o bir başından başmakalesi, çeşitli havadisleri, resimleri, hattâ ilânları ile birlikte mükemmel bir gazete olarak çıktığını; bunun için muharrir, muhabir, musahhih, mürettip, klişe paralarına lüzum kalmadığını ve bu makineyi icad için tam altı yıl çalıştığını, bin iki yüz lira para sarfettiğini söyliyerek; elindeki çinkodan yapılı eski bir gramofonu Falih Rıfkı beye iki bin liraya sokuşturup kaçmışsa da, kısa bir müddet sonra polis tarafından derdest edilmiştir.

— Bütün bu civardaki meyhaneleri kapıyorlarmış... Zavallı Üniversite profesörlerine öyle acıyorum ki!
— Acıma azizim, acıma... Onlar nasıl olsa ilim dalgası içindeler!

Eski Şiirde Mizah

Biçare testi!

Sultan Abdülâziz, bir gün bir nişan testisine kurşun atıyor, fakat bir türlü vuramıyormuş. O zaman mabeyn kâtiplerinden bulunan Ziya Paşa, hemen oracıkta şu dörtlüğü söyleyivermiş:

Padişahım; sanmakim vurmaz nişanı kurşunun
Mâhı çâk eyler tüfengin girse mihrin koynuna!
Satvet-i şahaneden biçare testi havfedip,
Belki kurşun işlemez bir muska takmış boynuna..

Diş ağrısı!

Mizahçı şairlerden Hüseyin Rifat beyin, dişinin ağrıması üzerine, yazdığı bir rübai:

Görmedim âlemde ben hiç bir rahat,
Hep itişmektir köpeklerle işim;
Şöyle dursun haricî düşmanlarım.
Bir de iç düşmandır ağzımda dişim..

Tarihte Mizah

Tevil götüren zirve

BİRİNCİ Cihan Savaşı'nda Osmanlıların müttefiki bulunan Avusturya'nın imparatoru Şarl, Sultan Reşad'ı ziyarete gelmişti. Padişah, yorgun ve hastaydı; bu çeşit resmi ziyaretleri karşılamaktan hiç hoşlanmıyordu. Buna rağmen, mecburen, bütün protokol şartlarını yerine getiriyordu.

Şarl'ın İstanbul'dan ayrılmasından iki gün önce şerefine bir askeri geçit resmi yapılması kararlaştırılmıştı. Tam saatinde imparator ve yanındakiler gelip yerlerini almışlardı ama daha Sultan Reşad görünürlerde yoktu. Üç dakika, beş dakika, on dakika derken tam yirmi dakika geçmiş, fakat padişah hâlâ gelmemişti. Kızgın bir Temmuz güneşi de ortalığı kavuruyordu. Hal böyle iken ev sahibi hükümdarın ortalarda gözükmeyişi misafir hükümdarla emrindekileri eni konu hiddetlendirmeğe başlamıştı.

Sadrazâm Talât Paşa, bir tarafta hem şişmanlığının, hem sıcağın, hem de bu ağır durumun sorumluluğu ile buram buram terleyip duruyordu. İşte tam bu sırada İmparator Şarl'ın saray Nazırı, asabî bir halde, onun yanına geldi. Bayağı sert bir ifade ile:

— Çok üzgünüz efendim; dedi. hükümdarımız program dışında böyle bekletilmemeli idi. Durumu protesto etmek için gönderilmiş bulunuyorum.

Talât Paşa, en zor durumlarda bile vaziyeti kavrayıp ona göre davranmakta mahirdi:

— Program dışı olur mu ekselâns; cevâbını verdi. Bilâkis tam programa göre davranıyoruz.

— Programa göre mi? Bu bekletiliş program gereği midir?

— Tabiî. Siz, önceden, hükümdarınız için yapılacak merasim ve teşrifatın aynen daha önce gelmiş bulunan Alman imparatoruna yapılanın aynı olmasını bizden istemiştiniz. Biz de öyle yapıyoruz. Çünkü bundan önce Alman imparatoruna da böyle davranılmış, o burada yarım saat bekletilmişti. Yalnız biz size iltimaslı davrandık; sizi yirmi dakika beklettik. Ama rica ederim, bundan Almanların haberi olmasın ki onları gücendimiş olmıyalım.

Avusturya Saray Nazırı;

— Yaa.. öyle mi? o halde özür diler, teşekkür ederim.

Diye yerine dönerken Talât Paşa, şaşkın şaşkın yüzüne bakan yanındakilere «Ne yaparsın?» gibilerden mahçup mahçup gülümsüyordu.

※

Meyvaların dili

İncir: Tam dişime göresin.
Çitlenbik: Esmerde mi hevesin.
Karpuz: Kıpkırmızı kan gibi.
Nar: İçerim külhan gibi.
Üzüm: Tanesinden suyu hoş.
Hindistan cevizi: Kafanızın içi boş.

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN- ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

47

SAAT ALTI OLMUŞ... UYANMAĞA NİYETİ YOK HALÂ...

PERİHAN'A HABER VEREYİM... O BURAYA GELSİN.. BEN DE DOKTORA KOŞAYIM...

KÜÇÜK ABLA... SEN ABLAMIN YANINA KOŞ. KENDİNE GELMEĞE BAŞLADI... BEN DOKTORA HABER VEREYİM

OLUR...

TAŞ TAŞIMIŞ GİBİ YORGUNUM... BAŞKA BİR ŞEYİM YOK.

ŞİMDİ GÜZEL BİR ÇAY KAYNATIN. İÇİNE DE BÜYÜCEK BİR LİMON PARÇASI ATIN... NERMİN HANIMIN SICAK BİR ŞEYE İHTİYACI VAR... HATTA HEPİMİZİN...

HER ŞEY TAHMİN ETTİĞİM GİBİ OLDU. BEN HAYATTA HİÇ YANILMAM HAYRİ BEY... TANRI BU SEFER DE YANILTMAZ İNŞALLAH...

İNŞALLAH...

NERMİN ABLAMIN YÜZÜNE NASIL BAKACAĞIM?... BANA BİRŞEY SORARSA NE CEVAP VERECEĞİM... NEDİR BU BAŞIMA GELENLER YARABBİ...

ÇAY ÇOK GÜZELDİ... ELİNİZE SAĞLIK PERİHAN HANIM... ŞİMDİ HEPİNİZDEN BİR RİCAM VAR... BİZİ NERMİN HANIMLA YALNIZ BIRAKIN LÜTFEN... KENDİSİYLE ÖZEL OLARAK KONUŞMAM LÂZIM.

DEVAMI VAR

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 40 —

Haber vermek için o akşam Recep Bey'le birlikte Mis Kamepa'nın kaldığı otele gittik. Recep Bey, yarı işaretle yarı Türkçeyle, kararı bildirince kadın bir gülme tuttursun da bülbül gibi Türkçe olarak,

— Beni burdan kimse dışarı atamaz!.. demesin mi?

Şaşıp kaldık.

— Neye atamazmış! Hükûmet kuvvetleriyle atılacaksın...

— Beni hiçbir kuvvet atamaz... Çünkü...

Gülüyor.

— Neymiş?

— Çünkü ben Türküm ayol... Hay enayiler, beni tanımadınız, ben Gülcan Keklik değil miyim kakavanlar... Baktım sizin elinizden kurtuluş yok, baldırımı açsam «ahlâkı bozdu» diye zabıt tutarsınız, belimi göstersem «ahlâkı bozdu» diye mahkemelere verirsiniz... Ya öyle mi? Ben de Avrupa'ya gidip, striptizci oldum, iki-üç sene dışarlarda sürtüp Mis Kamepa diye geldim buraya...

— Deme!.. Amma da değişmişsin kız... Hiç tanımadık...

Recep Bey'e,

— Seni Ankara'ya aldırtan kim? dedi, ben sana dememiş miydim «Sen benimle çok uğraşma, ben sana otomobilimin kapısını açtırır kapattırırım sonra» diye.

Recep Bey,

— Pes, dedi, ben sana pes ettim...

— Demek ben ellisinde, altmışında masum kocaları ayartıp ahlâkını bozuyormuşum... Vah ağucuk koca bebekler... Siz beni burdan bir yere gönderemezsiniz. Burası benim memleketim... Bu sefer göstermedik yerimi bırakmadım, neden gene eskisi gibi zabıtlar tutamadın?

Recep Bey,

— Anlamam, ben emir aldım, seni götüreceğim... deyince,

— Bana bak, dedi, hani yanımda bir Alman var, her gece orangotan kılığına girip beni soyuyor; kafamı kızdırma, sonunda o orangotan kılıfını sana giydirtir, o işi de sana gördürürüm... Git söyle ben ecnebi değilim...

Evet, işte böyle... Sınır dışına atamadılar. Bu iş de böylece gizli kaldı. Keklik de bir daha dansözlük filân etmedi, bir daha da onu görmedik... Yalnız duydum ki, çok zengin bir adamla evlenmiş...

Fakat bişey söyliyeyim mi, işte sana yemin, hem vallahi hem billâhi, hani o soyunduktan sonra ışık göbeğinde toplanıyordu da, göbeğini döndürüyordu ya, ben daha o göbeği ilk görüştümde «Yahu, imkânı yok bu kadın yabancı olamaz, bu göbek bizim yerli göbek...» dedim ve tanıdım. Bunca yılın adamıyım, hiç tanımaz mıyım yerli göbeği... Halis bizim yerli malı göbek. Ne kadar kendini değiştirmişse de, gene de göbeğinden anlaşılıyor. Bildiğim halde ben nasıl oldu da ecnebi artisti diye yuttum, işte buna hâlâ yanarım...

SON DERECEDE ENTELLEKTÜEL BİR KADIN

Size yanlış söylemişler. Ben şöyle böyle tanırım... Evet, hakkında çok şeyler duydum ama, yakından tanımam, o kadar iyi bilmem... Yalnız bir gece görebildim ben Naime Hanımı. O gece de evi o kadar kalabalıktı ki, fazla bişey de konuşamadık

Efendim? Ne biliyorsam, sizi ilgilendiriyor, öyle mi? Ne bakımdan ilgileniyorsunuz acaba, sorabilir miyim? Yoksa siz de mi şairsiniz? Öyle bile olsa, Naime Hanım herhalde şimdi yaşlanmıştır. Peki, kendisini bulsanıza... Siz de onu arıyorsunuz demek... Niçin? Akrabanız oluyor... Hımmm... Halanız mı? Yaa...

Bilmiyorum kardeşim, hiç bişey bilmiyorum... Başkalarından duydum efendim, dedikodu... Hem sonra seneler geçti, şimdi hiçbiri aklımda yok ki...

Halanızı tanıdığımı size kim söyledi? Sedat Bey mi? Acaba hangi Sedat Bey? Nasıl? Baygın Sedat mı? Hımmm... Bizim Sedat... Şimdi nerde Sedat? Yaa... Ben onu Avrupa'da bir yerlerde sanıyordum. Öyleyse Sedat bey anlatmadı da, bana neden gönderdi sizi? Sedat daha iyi tanır... Hasta demek, yaa... Çok mu hasta? Eee, tabiî... O benden çok yaşlıdır. Ben daha lisede talebeyken, o koskoca adamdı. Hattâ sanat dergilerine tenkidler yazardı. Ben de o vesileyle tanıdım onu.

Ben o zamanlar şiir de yazardım. Bakmayın, şimdi burda otomobil acenteliği yaptığıma. Şimdiki işimle bir münasebeti yok ama, maalesef o zamanlar bir nebze şairliğimiz de vardı. Hahhahhah... Hiç şairlik halim yok, değil mi? Bakmayın siz görünüşüme; ruhum incedir, çok hassas bir kalbim vardır. Kendimi methetmek gibi olmasın ama, iyi şiirler yazardım. Arasıra şimdiki şiirlere bakıyorum da yani, onlarınkine şiir demeye bin tane şahit ister; şiiri de rezil ediyorlar. Vaktim olsa yine şiir yazmak isterim ama, nerdeee, işten güçten vakit yok ki...

Gençliğimde bir miktar şiir yazdım ama, tabiî istiyerek olmadı, mecbur kaldım da ondan şair oldum. Katiyyen içimden gelerek değil... Efendim, annem üveğiydi. Lisenin onuncu sınıfında da çakmıştım. Yaşım da ilerlemiş, yirmiiki yaşındaydım. Evde huzur yok... Babamla aramız açık. Üstelik fakiriz de... Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de hasta oldum, çok zayıf düştüm. Verem olduğumu sanıyordum. Verem olmamışım ama bana öyle geliyordu. E bu durumda bir genç, şair olmaz da ne yapar? Ben de mecbur oldum şiir yazmaya. Çok güzel şiirler yazıyordum vallahi... İnanmazsınız ama, çok beğenilirdi şiirlerim. Hassasımdır, çok rakik bir kalbim vardır, bakmayın bu halime siz. Hiç göründüğüm gibi değilimdir. Yolda giderken dilenen sakat bir çocuk görsem, hiç dayanamam, görmemek için ya başımı çeviririm, ya yolumu değiştirirm...

Malûm ya, her işin bir piyasası vardır. Meselâ şimdi ben, otomobil acenteliği, yedek parçacılık yapıyorum, değil mi, işin piyasasının içine giremezsem, bu işi yürütemem. Tabiî şairlik de böyle... Ben o zaman kendi kendime şiirler yazıyorum ama, şiir piyasasına girmeyince şair olunmaz ki... Neyse, ne demişler hani, arayan mevlâsını da bulur belâsını da, demişler. Ben de araya araya şiir piyasasının içine düştüm. Evet, her işin ayrı bir piyasası var. Şair takımının, muharrir filân kısmının da oturdukları kahveler, buluştukları yerler, meyhaneler ayrı... Ben de düştüm bunların aralarına. Hattâ bu vesileyle mecmualarda birkaç şiirim de çıktı.

İşte o günlerde bizim şair muhitinde herkesin ağzında bir «Naime Hanım», «Naime Hanımefendi» lâfıdır dolanıp duruyor. Piyasanın ne kadar şairi, gazetecisi, muharriri varsa, hepsi tanıyor Naime Hanımı. Benim bir iyi huyum vardır -huyumu seveyim- bilmediğim bir şey geçti mi bir yerde, hiç bilmiyormuşum gibi davranmam, sanki ben de biliyormuşum gibi yaparım, ama lâfa da pek karışmam... Çünkü insan bozum olur. Sonra sonra, o bilmediğim meselenin ne olduğunu ondan bundan duya duya öğrenirim. İşte Naime Hanım'ın da kim olduğunu böyle öğrendim.

Bu Naime Hanım, herkesin ağızbirliği ettiğine göre «Son derecede entellektüel» bir kadınmış, öyle ki Türkiye'de entellektüellikte onun üstüne başka bir kadın yokmuş. Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da filân, onsekizinci, ondokuzuncu asırlarda ve şimdiki zamanda böyle bir takım entellektüel kadınlar varmış. Ama bu Naime Hanım, bizim memlekette bu türlü entellektüel kadınların ilk nümunesiymiş.

Anlıyabildiğime göre, son derecede entellektüel kadın olmak öyle kolay bir iş değil. Çünkü, bir kere çok zengin olacak ki, evinde haftanın bir günü memleketin bütün meşhur siması, elit tabakası, şairleri, mairleri, ressamları, messamları, muharrirleri filân toplansınlar, yesinler, içsinler, konuşsunlar, münakaşa etsinler.

Naime Hanım'ın evinde bu işe elverişli gayet zengin ve geniş bir salon varmış; oraya «Çarşamba Salonu» denirmiş, her çarşamba orada toplanılırmış.

Yine konuşmalardan anladığıma göre, Naime Hanım'ın salonuna girip çıkmıyanlar katiyyen sanatkâr sayılmıyorlar. Piyasasına girdiğim halde neden beni şair saymadıklarını işte o zaman anladım. Naime Hanımın Çarşamba salonuna girmeyince şair olmanın imkânı yok. Şair, muharrir, romancı filân olmak için bir kere oraya girilecek. Sen ne kadar şair olsan, şiirler yazsan, çok kıymetli şiir kitapları çıkarsan, Naime Hanım'ın salonuna girmedikçe şairliğin tescil olunmuyor. Hani Ticaret Odasında kaydı olmayan bir insan nasıl bir muteber tüccar olamaz, bankalarca imzası tanınmazsa, şairler için de Naime Hanım'ın Çarşamba salonu öyle.

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

İLAN FİATI:
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı: 100 kuruştur.

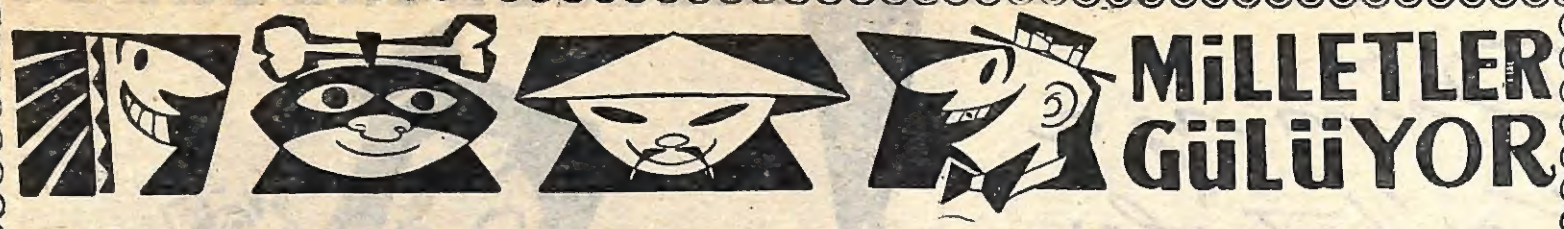

ISLIK

Marius'la arkadaşı arasında:

— Hayır ola Marius evlendin mi?

— Eh öyle oldu!...

— Karın seni seviyor mu?

— Hayır!

— Demek sevmiyor!

— Bana tapıyor!!!

— Hay, şeytan hay! Adı ne?

— Bilmiyorum.

— Öyle şey olur mu? Peki onu nasıl çağırıyorsun?

— Çağırmıyorum ki...

— Sahiden mi hiç çağırmıyorsun?

— Hayır, ıslık çalıyorum!

— Onu ıslıkla mı çağırıyorsun?

— Evet! Her dakika ıslık çalıyorum. Sabah, öğle, öğleden sonra...

— Kimbilir akşamları ne çok çalıyorsundur?

— Hayır. Akşamları asla!

— Niçin?

— Çünkü yatıyorum!

— Peki sonra...

— O zaman, o geliyor, kapıyı aralıyor, gülerek, ıslık mı çaldın Marius diyor!.

Bir İtalyan karikatürü

Kıbrıs'ta: Yangın çıkaran itfaiyeci!

— Monokinilerde tahrik edici bir şey görmüyorum!

MÜSAADE

Hollywood'un meşhur aktörlerinden Errol Flynn bir gün berberde, çok güzel ve çok genç bir kıza manikür yaptırıyordu. Yakışıklılığından emin olan aktör manikürcü kızdan, o gece kendisine arkadaşlık etmesini istedi.

— Maalesef! dedi kız, gelemem çünkü evliyim!

— Ama kocanız benimle beraber bulunmanızla öğünebilir.

— Vallahi bilmem kendisi sizi traş ediyor, bir soruverin!

GÖBEK!

Operatörün muayenehanesinden içeri köylü bir karıkoca girdi. Kadın kocasının ızdıraplarını anlattı, operatör de hastayı iyice muayene ettikten sonra:

— Madam, dedi, üzülerek söylüyorum, kocanızın göbeğini almak mecburiyetindeyim, razı mısınız?...

— Aa.. Tabii doktor bey! dedi kadın, bir işe yaradığı yok, üstelik de toz yuvası!!!...

— Allaha şükür, her şeyimi keybetmiş değilim!

Akbaba

Gelecek sayıda

Aziz Nesin kendi sanat rekorunu aşan bir başarı ile mizah edebiyatımıza yeni bir şâheser kazandırıyor:

Yeşil Renkli Namus Gazı Operası

Bu üç sayılık uzun hikâyeyi Akbaba bir sayıda veriyor.

★

Akbaba'nın bu sayısında birçok yenilikler görecek ve günlerce, eşsiz bir sanat eseri okumanın zevkini tadacaksınız.

Akbaba

Gelecek Hafta:

Cumhuriyet Bayramı Sayısı

28

Sahifa İlâveli

Akbaba

Gelecek sayıda:

Cumhuriyet Bayramını 28 sahifalık ilâveli bir özel sayı ile kutlayacak olan Akbaba, bu fevkalâde bayram sayısında, size, birbirinden güzel hikâyeler, fıkralar, şiirler, karikatürlerle:

Sahifalar dolusu Neşe ve Nükte dağıtacaktır!

Akbaba'nın ilâveli fevkalâde sayısında bütün sevdiğiniz imzaları bulacaksınız.

Cumhuriyet Bayramı Sayısı 28 sahifa ilâvelidir!

Dünya Karikatürleri

-BANA ÇOK GENÇ, ÇOK GÜZEL, ÇOK TEMİZ BİR HİZMETÇİ KIZ YOLLAYIN... KARIM SEYAHATE ÇIKTI!..

-PAOLO BENİ GÜZEL SAÇLARIM, FRANCO TATLI BAKIŞLARIM İÇİN SEVİYORLARMIŞ... YA SEN?
-GERİ KALAN TARAFLARIN İÇİN!..

-TEHLİKE Mİ GEÇİRDİ?
-EVET, BİKİNİSİNİN ÜSTÜNÜ KAYBETMİŞ!

-NE TİTRİYORSUN AHBAP, ÖMRÜNDE HİÇ ÇIPLAK KADIN GÖRMEDİN Mİ?

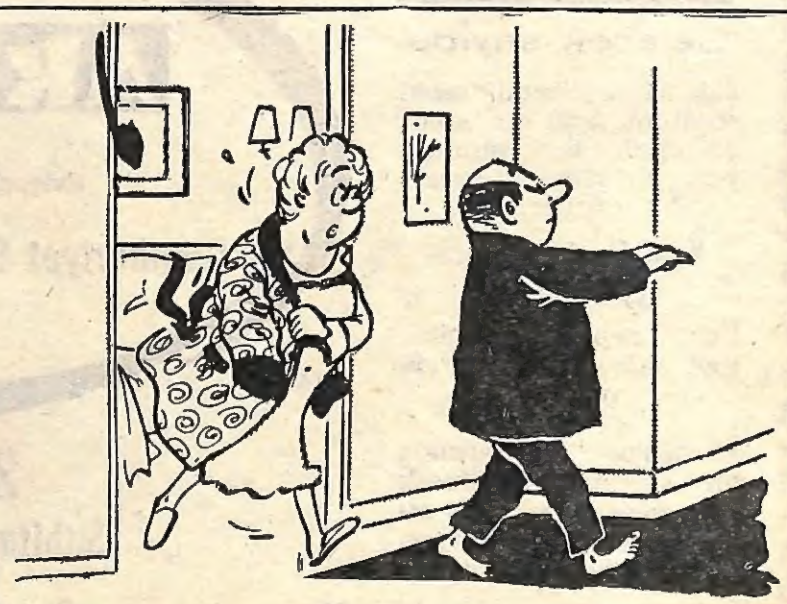

-DUR... BEN DE SENİNLE GELECEĞİM!..

13 KARİKATÜR REKLÂM STÜDYOLARI

Bu bir REKORDUR!

Kaptan Joschua 11 m. lik yelkenli bir tekne ile New Port dan hareket ederek 74.030 km. uzunluğundaki deniz yolu ile dünya turunu tek başına 3 sene, 2 ay, 2 günde başardı. Bu zaferine rağmen Joschua yüzme bilmiyordu.

ZİRAAT BANKASI

Tasarruf Sahiplerine
bir tek çekilişte

6 milyon lira

dağıtıyor. *Bu da bir REKORDUR!..*

BU BÜYÜK ÇEKİLİŞTE

40	APARTMAN DAİRESİ	
5	ADET	100.000 LİRA
10	ADET	50.000 LİRA
20	ADET	25.000 LİRA
50	ADET	5.000 LİRA

ZİRAAT BANKASI

AYRICA
33208 TALİHLİYE ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ VERİYOR

(Basım: 2674—A—1355—198)

Aklıma

-SAKIN SAYFAYI ÇEVİRMEYİN.. FERMUARIM AÇILDI!

-YAZLARI FEVKALÂDE ... KIŞIN DA BU MANZARANIN HAYALİYLE YAŞIYORUZ!

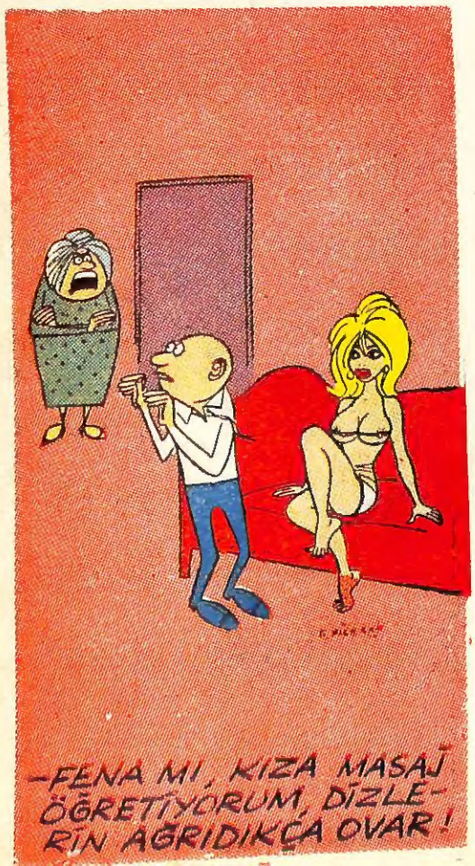

-FENA MI, KIZA MASAJ ÖĞRETİYORUM, DİZLERİN AĞRIDIKÇA OVAR!

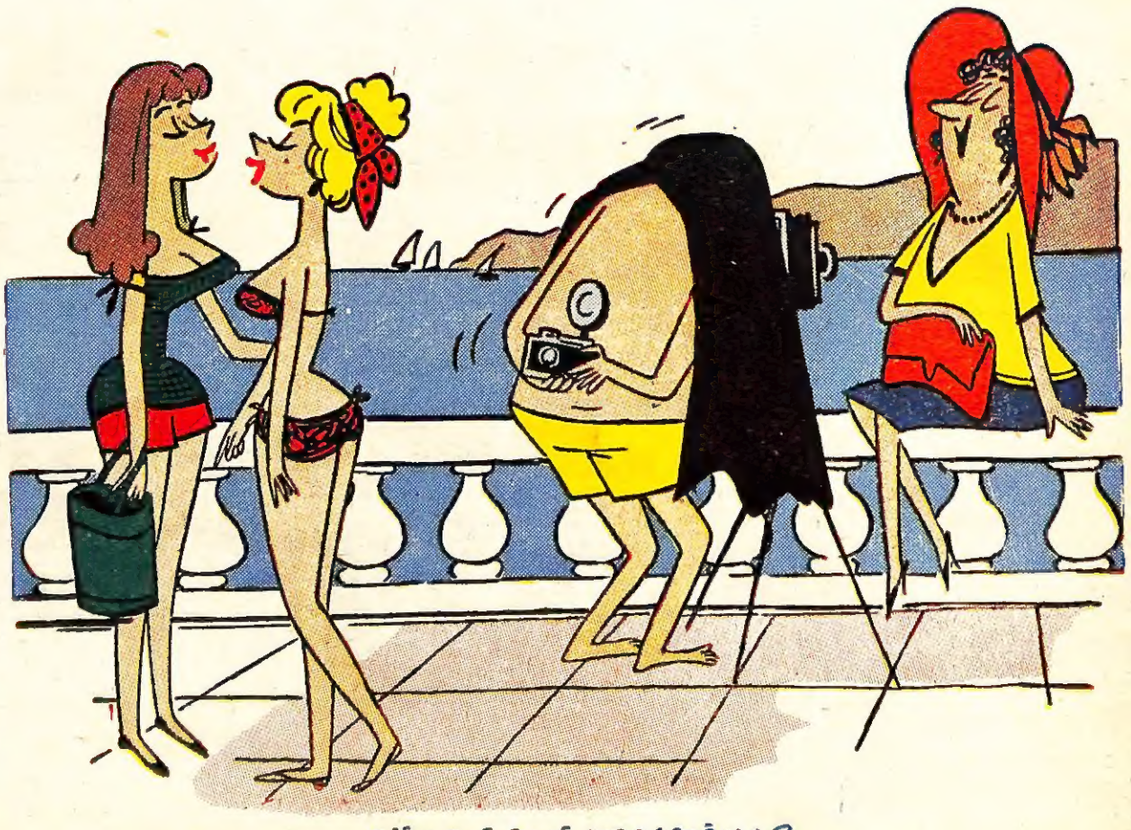

-BÖYLE İYİ Mİ KOCACIĞIM?